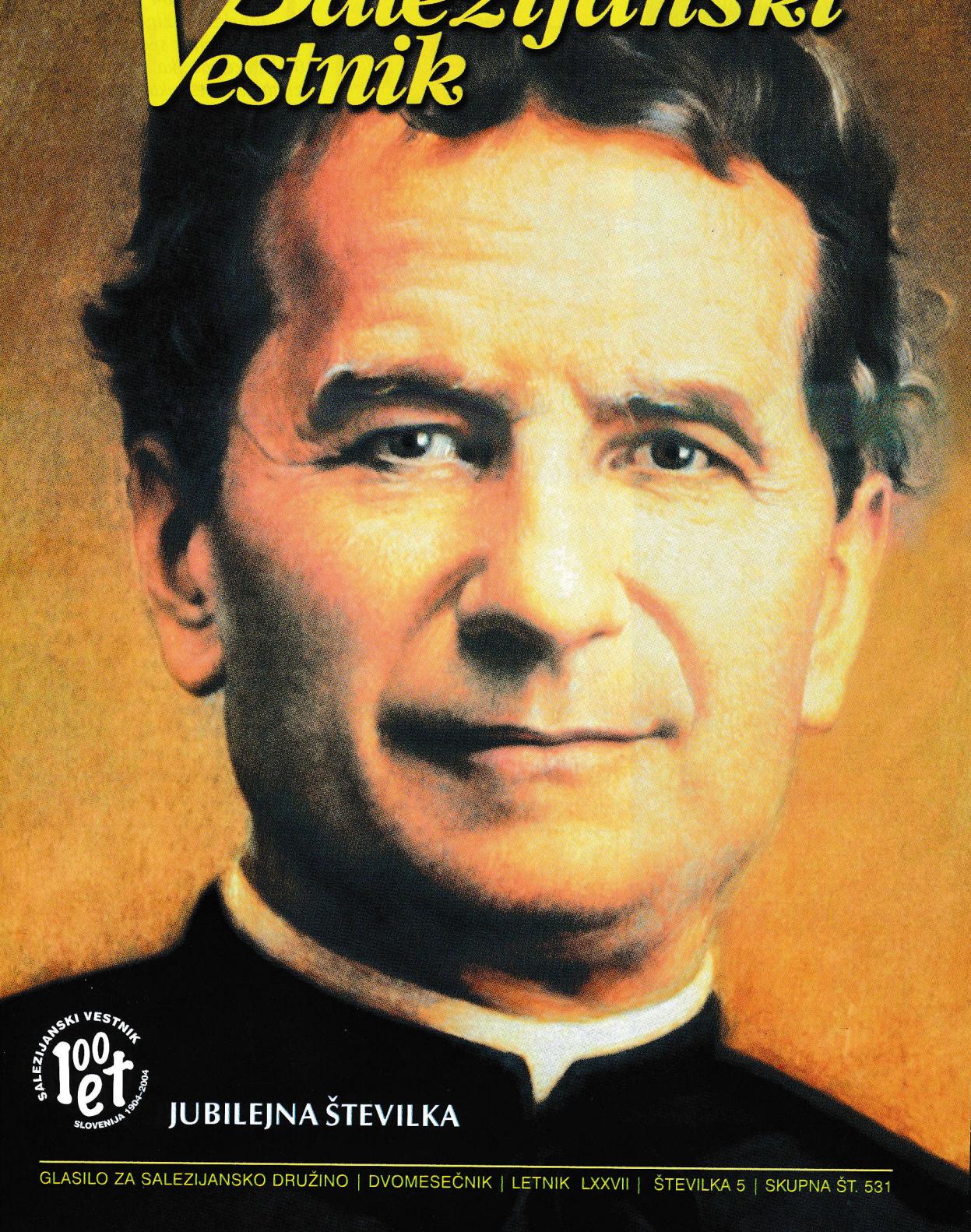

SEPTEMBER
OKTOBER
2004

5

Salezijanski Vestnik

SALEZIJANSKI VESTNIK
100 let
SLOVENIJA 1904-2004

JUBILEJNA ŠTEVILKA

GLASILO ZA SALEZIJANSKO DRUŽINO | DVOMESEČNIK | LETNIK LXXVII | ŠTEVILKA 5 | SKUPNA ŠT. 531

VSEBINA

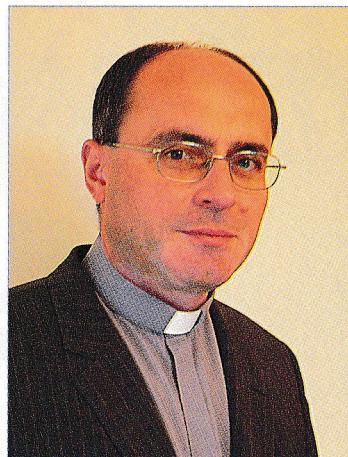
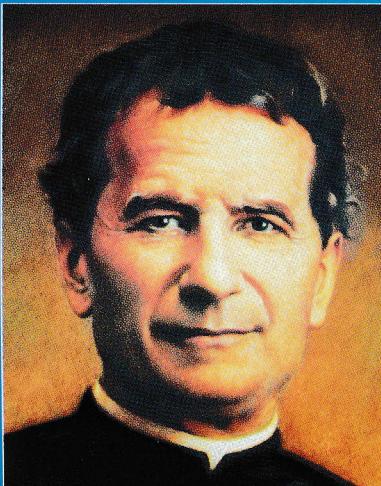
- 5 ► Stavim na Uskovnico
- 10 ► Vrvež pod svobodnim soncem
- 13 ► 100 let Salezijanskega vestnika
- 22 ► Spoved in obhajilo
- 26 ► Začetki novega

DVOMESEČNIK
Glasilo
za salezijansko družino

Številka 5
leto 2004
letnik 77
skupna št. 531
ISSN 0353-0477

Izdaja: Salezijanski inšpektorat
v Ljubljani
Ureja: uredniški odbor
Urednik: mag. Marjan Lamovšek
Lektoriranje: Jerneja Kovšca
Grafična priprava: Marko Suhoveršnik
Stiki: mag. Janez Potočnik
Založba: Salve d.o.o., Ljubljana
Tisk: Tiskarna Povše, Ljubljana

Sv. Janez Bosko, oče in učitelj mladine

Tudi leto 2004 je za salezijansko družino v Sloveniji jubilejno: spominjam se 100-letnice začetka izhajanja Salezijanskega vestnika v slovenščini, hkrati pa mineva tudi 100 let od blagoslovitve temeljnega kamna za cerkev Marije Pomocnice na Rakovniku. Dve stoletnici, dva pomembne mejnika v zgodovini salezijanskega dela na Slovenskem.

Najpomembnejši dogodek tega jubilejnega leta bo srečanje z vrhovnim predstojnikom salezijancev in devetim don Boskovim naslednikom dr. Pascualom Chávezom. Njegovega obiska se veselimo še toliko bolj zato, ker se njegov predhodnik g. Juan E. Vecchi leta 2001 zaradi bolezni ni mogel udeležiti slavlja ob 100-letnici prihoda prvih salezijancev na Slovensko. Vrhovni predstojnik prihaja med nas z željo, da bi nas utrdil v zvestobi don Bosku in njegovemu delu za mladino.

S pogledom v preteklost

Jubilej je priložnost, da se ozremo v preteklost, preverimo in ovrednotimo delo, ki je bilo storjeno, in se z novo zavzetostjo usmerimo v prihodnost. Pogled na zbrane zvezke Salezijanskega vestnika, ki so izšli v obdobju stotih let, nas navdaja s posebnimi občutji. V njih se skriva zgodovina plemenite-

LOJZE DOBRAVEC
predstojnik
slovenskih salezijancev

Salezijanski vestnik je l. 1877 ustanovil sv. Janez Bosko, v slovenskem jeziku pa je začel izhajati l. 1904. Danes izhaja v 56 narodnih izdajah, v 31 jezikih in v 151 državah, kjer delujejo salezijanci (letna naklada nad 10 milijonov izvodov).

Naslov uredništva: **Salezijanski vestnik**
Rakovniška 6
1000 Ljubljana

telefon: 01/42.73.028
e-pošta: vestnik@salve.si

DAROVE za vzdrževanje Salezijanskega vestnika in za druge namene lahko nakažete na račun, vpisete namen plačila ter nas obvestite o namenu nakazila.

Salezijanci, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana
RAČUN 24200 – 9004141717 sklic 00 06

V JUBILEJNEM LETU

tega prizadevanja salezijancev, hčera Marije Pomočnice, salezijanskih sotrudnikov in drugih članov salezijanske družine v blagor našega naroda, zlasti mladine. Salezijanski vestnik pomeni svojevrstno pričevanje o tem, kako se je don Boskova karizma razširila in zakoreninila na naših tleh. Salezijanski vestnik je pomembno prispeval k poznavanju don Boskove vzgojne metode in k širjenju čaščenja Marije Pomočnice, hkrati pa je bil dragocena vez med člani salezijanske družine doma in po svetu.

Veseli smo, da Vestnik tudi danes živi in nadaljuje svoje poslanstvo. Rastoče število bralcev je dokaz, da je njegovo sporočilo pomembno tudi v današnjem času. Vsaka nova številka Vestnika sporoča, da je tudi danes v svetu veliko lepega in dobrega in da je veliko mladih, ki bi radi v veselju, medsebojnem prijateljstvu in daleč od različnih stranpoti preživeli svojo mladost; mladih, ki so pripravljeni podariti del svoje mladosti svojim sovrstnikom in tako obogatiti svoje življenje.

Tudi začetek gradnje cerkve Marije Pomočnice je bil pomemben dogodek za salezijansko navzočnost na Slovenskem. Kot drugie po svetu so tudi pri nas salezijanci čutili, da je ena njihovih prvih nalog izgradnja cerkve v čast Mariji Pomočnici. "Širite čaščenje Marije Pomočnice in videli boste, kaj so čudeži!" Ves razvoj salezijanskega dela na Slovenskem potrjuje resničnost teh don Boskovih besed. Rakovnik s cerkvijo Marije Pomočnice je postal središče in srce salezijanske družine v Sloveniji. Milostna podoba Marije Pomočnice z Jezusom v naročju

Foto: M. Lamovsek

vedno znova vabi k sebi številne vere ljudi, ki so v njej našli zavetje, tolažbo in novo upanje.

S pogledom v prihodnost

Jubilej je hkrati tudi priložnost za pogled v prihodnost. Zavedamo se, da se bo salezijansko delo nadaljevalo le, če se nam bodo pridruževali novi člani in če bomo uspeli znova oziveti ustanove, ki nam omogočajo delo z mladino. Zato so najdragocenejši dar jubilejnega leta prav novi salezijanski poklici. Veseli smo, da sta prav v tem letu dva novinca – Gašper in Grega – uspešno zaključila leto noviciata in na praznik Marijinega rojstva v don Boskovem rojstnem kraju izpovedala prve redovne zaobljube v salezijanski družbi. V mesecu oktobru pa bosta salezijanska bogoslovca – Jure in Klemen – posvečena v diakona in se tako še bolj približala mašniškemu posvečenju. Bogu smo hvaležni tudi za dva nova kandidata – Tilna in Toneta – ki sta se odločila, da stopita na pot za don Boskom in bosta jeseni začela s študijem bogoslovja.

Jubilejno leto pa nam podarja še dva pomembna dogodka, ki se bosta zapisala v zgodovino salezijanskega dela v Sloveniji. Prvi je blagoslov in odprtje prenovljenega salezijanskega doma na Rakovniku (3. oktobra). V stavbo, v kateri so desetletja brneli tovarniški stroji, se bo zopet vrnilo življenje. Prenovljeni dom bo mladim ponudil prostore za dejavnosti mladinskega centra, župniji za pastoralno dejavnost, salezijancem za bivanje in delo.

Drugi pomemben dogodek bo blagoslovitev in odprtje novega Don Boskovega centra v Celju (24. oktobra), v katerem bodo mladi iz Celja in okolice našli nove možnosti za druženje, vzgojo in rast v dobrem. Tako se salezijanci, ki smo pred drugo svetovno vojno že imeli svoj vzgojni dom v Celju, znova vračamo v knežje mesto ob Savinji, da bi bili v pomoč mladim, ki stopajo v življenje.

To je dobravec

• EURIZON 2004

V Belgiji, v Groot-Bijgaarden v bližini Bruslja, je od 25.–31. julija potekalo srečanje mladih v don Boskovem duhu. Srečanja se je udeležilo 250 mladih iz 12 držav. Iz Slovenije nas je bilo 9 predstavnikov. Naša voditelja sta bila s. Mojca Pipan in g. Viktor Ganc. Tema srečanja je bila Izberi življenje. To smo odkrivali in spoznavali v recitalih, skupinah in drugih dejavnostih. Tudi pestrih glasbenih, športnih in umetniških aktivnosti ni manjkalo. Vsako jutro smo dan začeli z molitvijo: meditacijo in sv. mašo v različnih jezikih. Naš skupni jezik je bila angleščina.

Na tem srečanju je vsaka dežela pripravila svojo stojnico, na kateri so bile predstavljene značilnosti države.

Organizatorji so nam omogočili ogled najlepših in pomembnih mest v Belgiji, seve-

da tudi Bruslja (lepo je tam srečati Slovence, npr. g. Peterleta in druge).

En večer nam je program popestril orkester BIG BEN iz Belgije.

V tem tednu smo spoznavali drugačnost drugih narodov, širili obzorja in sklepali nova prijateljstva.

Zadnji dan je bil višek veselja in doživetja, ko je slovesno mladinsko mašo vodil salezijanski škof Luc Van Looy. Ob zaključku sv. maše je vsak udeleženec pre-

jel ključ, da bi vsak dan odgovorno izbirali življenje in z njim odklepal pot do lastnega srca, do bližnjih in do Svetega pisma.

Da smo vse to lahko doživeli, smo mladi hvaležni predvsem sestram HMP in salezijancem.

Vsi smo bili zelo navdušeni nad izvrstno organizacijo in programom. Zelo lepo smo se imeli, se osebno obogatili, kot skupina povezali ter navdušili, da drugo leto zopet gremo na tovrstno srečanje, ki bo v Pragi. Darja

Slovenski udeleženci na Eurizonu 2004

• CONFRONTO 2004

Od 10. do 16. avgusta 2004 se nas je 17 mladih Slovencev v spremstvu dveh sester HMP in salezijanca udeležilo evropskega srečanja salezijanske mladine na Colle don Bosco v bližini Torina.

Skupaj s 300 mladimi iz vse Evrope smo pod okriljem salezijancev in salezijank - HMP doživljali močno izkušnjo salezijanske duhovnosti prav v krajih začetkov salezijanske karizme. Colle Don Bosco, Valdocco v Torinu in Mornese so v tem tednu govorili o don Bosku, Mariji Mazzarello, sv. Dominiku Saviu, bl. Lavri Vicuni. Ob njih smo spoznavali, kako je svetost tudi danes, v vsakdanjem življenju, mogoča za vsakega izmed nas.

Soočili smo se s situacijo današnje evropske mladine ter podoživljali don Boskove sanje in njegovo prizadevanje, da bi mlade, ki so bili na robu družbe, vzgojil v dobre kristjane in poštene državljanke.

V celotnem tednu se je prepletalo prijateljsko druženje, študij, pogovori v skupinah ter močni trenutki skupnega obhajanja mašne daritve in molitve.

Zadnji dan smo usmerili pogled naprej: kako našo izkušnjo prenesti na domača tla. S tem dnem se Confronto ni zaključil, ampak še začel. Prepričani smo, da bo naša izkušnja oživila salezijansko mladinsko gibanje v naši domovini in v Cerkvi na Slovenskem. Čaka nas še veliko dela, ob tem pa se nadejamo don Boskovega in Mazzarellinega blagoslova.

s. Marija Imperl HMP

Stavim na... USKOVNICO!

Uskovnica ni samo planina pod Triglavom s preprosto kočo, ampak je kot jo poimenujejo mnogi mlađi - raj na zemlji. Tu se namreč že devetnajsto leto zbira mladina iz vse Slovenije, letos kar 280 po številu. Gre za animatorski tečaj, ki poteka v treh tedenskih terminih, že od vsega začetka paje pri organizaciji Jože Vidic, salezijanec, župnik v Cerknici.

Letošnje glavno vodilo je bilo STAVIM NA ŽIVLJENJE, s katerim smo želeli pokazati, kako pomembno je dejstvo, da živimo. Teden je bil razdeljen na tri tematike (stavim na poklicnost, stavim na skupnost, stavim

vim na Kristusa), o katerih smo več izvedeli na predavanjih. V skupinah smo jo predebatirali in povedali svoje misli.

Na prvem predavanju nam je mag. Božo Rustja usmeril pogled na našo poklicnost. Bog nas kliče v različne poklice in nam nalaga različne naloge. V naših rokah paje, ali se klicu odzovemo ali ga preslišimo. Prišli smo do zaključka, da nas Kristus gleda v vseh naših življenjskih položajih z isto ljubeznijo.

V torek je bilo predavanje zamišljeno kot praktično delo v skupnosti. Vse skupaj je povezovala mag. Marjeta Cerar. Učili smo se poslušanja in dela v skupnosti.

Ena od skupin na Uskovniškem tednu 2004

Na Kristusa smo stavili v četrtek. Mag. Primož Krečič in dr. Andrej Poznič sta nam z neverjetno energijo in svojo karizmatično navzočnostjo približala Kristusa. Ugotovili smo, daje stava na Kristusa težka, ker je to stava našega življenja, vendar edina, ki ne razočara.

Zadnji skupni dan je namenjen spovedi in pogovorom z duhovniki. Na spokornem bogoslužju se pripravimo na spoved, potem pa sledi češenje križa po skupinah in nato zadnja skupna sv. maša.

Celoten teden ni samo resno delo, ampak je namenjen tudi druženju, spoznavanju novih ljudi, sprostitevi, smehu in veselju. Vsak dan imamo veseli večer, kjer skupine pokažejo svojo izvirnost in humor. Sreda je bila namenjena pohodu, četrtek pa kulturnemu večeru, ko pridejo na plan vsi talenti, ki jih udeleženci mogoče čez teden skrivajo.

Kaj nam pomaga, če vse pridobimo, izgubimo pa Kristusa? Zato je največja stava našega življenja prav stava na Kristusa. In na kaj stavimo mi, na kaj staviš ti?

Tjaša Knap

Mladi iz dravske doline v kraju sv. Janeza Boska in sv. Marije D. Mazzarello

• COLLE - MORNESE

Don Bosko živi v nas

"Tvoje življenjsko geslo naj bo veselje, a veselje brez grega" (don Bosko). To misel smo si mladi animatorji iz dravske doline izbrali za geslo ob letošnjem romanju v don Boskove kraje. Spoznavanje don Boska in njegovega zaklada, ki nam ga je zapustil, je bilo eno najlepših doživetij, kar smo jih imeli.

Romarsko pot smo začeli na Colle don Bosco. Dneve smo začenjali s zgodbo, ki nas je spodbudila s svojim naukom. Največ časa smo namenili *lectio divina* – premišljevanju Božje besede in spoznavanju samega sebe. V Italijo smo prišli željni novih odkritij, nazaj pa smo se vračali bogatejši. Najlepše je bilo to, da smo svoje veselje lahko delili z drugimi. Med seboj smo si izmenjivali mnenja, doživetja, notranje bogastvo. Posebno

občutje in lepota je bila vsaka sv. maša, pri kateri smo zaznali svojo globoko povezanoščnost z Njim. Vseh teh globokih doživetij ne bi bilo brez treh voditeljev s. Majde, s. Mojce in g. Viktorja, ki so svojo karizmo-duhovnost, predanost Njemu, prenašali na nas.

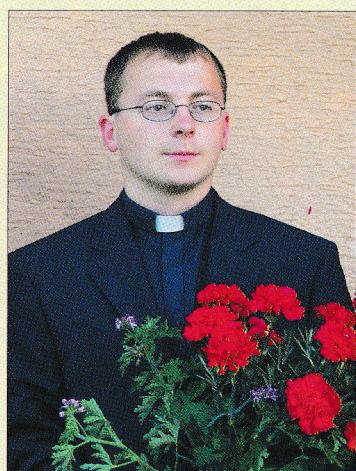
Naša dobra voditelja vzornika na poti svetosti sta don Bosko in Marija Mazzarello. V tem tednu smo "odgovarjali don Bosku na njegovo pismo iz Rima", po njegovem zgledu smo skušali izpolniti lastno osebno izkaznico ... in se od njega učili.

Zadnji dan našega romanja smo preživeli v kraju, za katerega lahko marsikdo reče, da je tam njegov drugi dom - Mornese. Vsak je dobil kaj, kar je bilo vredno dolge vožnje, vročine, utrujenosti ... Vsak pa je tudi dal košček sebe v verigo prijateljstva, ki se je spletla med nami.

Ana Kukovič

Poklic duhovnika me je privedal že v osnovnošolskih letih, rad sem pomagal g. župniku ter bil ministrant. V stik s salezijanci sem prišel prek duhovnih vaj za ministrante v Trebnjem (vodili so jih salezijanci), kamor nas je pošiljal domači g. župnik. Po osnovni šoli sem šolanje nadaljeval v Gimnaziji Želimlje, noviciat sem opravil v Pinerolu v Italiji, svoj študij pa sem v celoti opravil na Teološki fakulteti v Ljubljani. Študijska leta v Ljubljani so bila zaznamovana tudi z raznolikim delom za mladino. Veliko sem se ukvarjal z ministrantskimi skupinami na Kodeljevem, v Želimljem ter na Rakovniku. Na omenjenih župnjah sem pomagal tudi pri drugem pastoralnem delu, ter vodil številne oratorije po različnih župnjah v Sloveniji.

Za svoje novomašno geslo sem izbral prvo vrstico Psalma 27, ki se glasi: "Gospod je moja luč in moja rešitev". Na simbolu je bil upodobljen svetilnik, ki s svojo svetobo usmerja ladjico na poti v varen pristan. Svetilnik in luč predstavlja Boga, ki zavzema v mojem življenju odločilno mesto. Brez njega bi bilo moje življenje prazno, temno.

Novomašnik Boštjan Jamnik

Duhovništvo je zame v prvi vrsti dar, milost, ki sem je bil deležen pri posvečenju. Tega se vedno bolj zavedam pri sv. evharistiji, ko po mojih rokah kruh postane Kristusovo telo, ter pri sv. spovedi, ko smem biti priča Božjega usmiljenja. In če je duhovništvo dar, se moram vedno zavedati, da sem ga prejel zastonj in da ga moram tudi zastonj in z odprtim srcem razdajati drugim. Duhovništvo mi pomeni tudi način življenja, ni le poklic z 8-urnim delavnikom. In to je naloga, za katero se mora vsak duhovnik truditi vse življenje. Duhovništvo pa mi pomeni tudi priložnost, ko lahko prek zakramentov – zlasti evharistije in odpuščanja – naredim veliko dobrega in pomagam ljudem, predvsem mladim. Kot salezijanec duhovnik bom imel na ta način, če se smem takoj izraziti, nekaj "orodij" več, s katerimi bom odpiral mladim srca in jih navduševal za Kristusa.

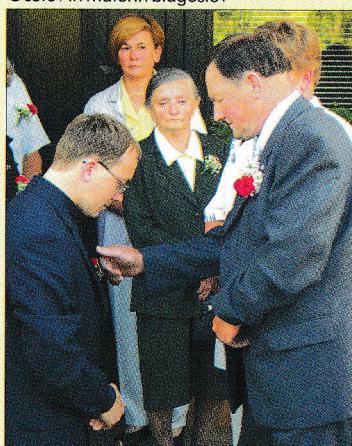
Zavedam se, da mladi potrebujejo prijatelja, spremļevalca, ki

jim bo stal ob strani ne le v lepih trenutkih, temveč tudi v težkih. Eden od takih spremļevalcev, in za nekatere mlade tudi najpomembnejši, je lahko tudi duhovnik. Predvsem pa se mi zdi pomembno, da bi jim bil blizu takrat, ko se vprašujejo o smislu svojega življenja, o veri, o Cerkvi, o Bogu. Verjamem, da lahko skupaj z njimi odkrivam ljubečega in dobrega Boga, ki nas spreminja skozi življenje. Zavedam se, da se

pri svojem delu ne bom srečeval le "s pridnimi" kristjani. Pogosto bom prihajal v stik tudi z mladimi, ki v cerkev morda ne hodijo, ki jo poznajo le od zunaj ali iz časopisov. Tudi s temi mladimi želim navezovati stike, jim biti prijatelj in jim morda nekoč pomagati odkriti tudi Boga.

Župnija Šentjanž na Dolenjskem je novo mašo pričakovala že vrsto let. Zadnja je bila še v 19. stoletju. Vseskozi sem čutil podporo in vzpodbudo ljudi, predvsem pa svojega župnika. Sodelovali so skoraj vsi; številna društva, vasi, starejši in mladi. Zato sem na sam praznik nove maše poleg velikega veselja vseh rojakov čutil predvsem veliko povezanost vseh Šentjančanov. Ne le faranov, temveč vseh krajanov. Praznik nove maše je bil lep duhovni dogodek in je bil zares praznik za vse ljudi. V župniji se je za nove duhovne poklice veliko molilo. Tudi sam sem to molitev čutil in verjamem, da bom tudi zaradi nje bolj duhovnik po Kristusovem srcu.■

Očetov in materin blagoslov

Srebrnomašniki

Letos praznujejo srebrni duhovniški jubilej kar štirje salezijanci. Prosili smo jih, naj nam ob tej priložnosti razkrijejo kakšno svojo misel, doživljanje.

Jože Andolšek

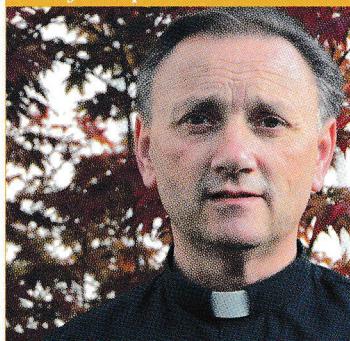

Ob dnevu nove maše sem zapisal: "Rad bi postal žleb, po katerem se pretaka življenjski sok veselega sporočila." Moja naloga ni toliko, da bi ljudi spreobračal, ampak dajim dajem vedeti, da niso sami. Želim si, da bi tudi zaradi moje navzočnosti spoznali, da je Bog z njimi. K njim ne prihajam, da bi jim kaj vsljeval ali jih poučeval, ampak s prepričanjem, da smo vsi nosilci Božje ljubezni in Božjega usmiljenja.

V okviru projekta Karitas na slovenski gimnaziji v Celovcu vsako leto odhajam v kako državo, kjer ljudi pestijo lakota, bolezni. Tako sem bil pred kratkim dva tedna v Etiopiji. Pri nedeljski maši, pri darovanju, je vdova, ki nima skoraj ničesar, prinesla prgišče koruze. Dala je vse, kar je imela. V njenih očeh sem

zaznal neizmerno pripravljenost pomagati tistim, ki so v še večji potrebi. Od takrat še bolje razumem vsebino besed matere Teresije, ki je rekla: "Kadar darujete, ne dajajte iz svojega preobla, ampak dajte toliko, da boste občutili bolečino, pomanjkanje, in ta bolečina bo rojstvo za nekaj povsem novega, lepšega. Dajte samega sebe."

Alojz Zupan

Svojo duhovniško pot sem začel v Celovcu kot vzgojitelj v Marijanšču. Nato sem bil prvi kaplan v novoustanovljeni župniji Radenci. Še vedno hranim lepe spomine na ta kaplanska leta med dobrimi in prijaznimi Prleki. Po petih letih so me predstojniki poslali na drugi konec Slovenije, v gorenjsko župnijo Goriče, kjer mi je bila skupaj s skrbjo za župnijo naložena še duhovna oskrba bolnikov v bolnišnici Golnik. Delo z bolniki, čeprav ga z veseljem opravljam, mi jemlje veliko časa in moči in me priklerpa na dom.

V teh 25-ih letih duhovništva mi s trpljenjem ni bilo prizanešeno. Prestat sem sedem težkih in tri lažje operacije. Zato so mi bolniki toliko bolj pri srcu in jih lažje razumem. Zadovoljen sem, da mi je na Golniku uspel doseči, da v bolnišnici duhov-

nikni nadležen tujec, ampak sodelavec zdravnikov, medicinskih sester in drugega osebja, ki skrbi za zdravje bolnikov. Če mi le župnijske obveznosti dopuščajo, se rad dlje časa zadržujem pri bolnikih. Ko ugotavljam, koliko miru in tolažbe prinesejo vernemu bolniku zakramenti in prijazen obisk, potem sivedno znova pritrdim, kako lepo je biti duhovnik.

Franc Podbevšek

Bogu hvala za 25 let duhovniškega življenja in delovanja v salezijanski družbi. Zavzgojno delo v Gimnazijsi Želimlje, v Modestovem domu na Koroškem, v Salezijanskem zavodu na Rakovniku. Bogu hvala za nedeljsko in praznično pastoralno delo na Pijavi Gorici, v Špitalu ob Dravi, v Boštanju, v Kranjski Gori in končno kaplansko delo v Mariboru v župniji sv. Janeza Boska in v skrbi za Dominikov dom na Pohorju.

Hvala vsem, ki so mi na tej poti pomagali, me podpirali in mi stali ob strani.

Zavedam se, da je redovniški in duhovniški poklic Božji dar. Bog me vabi, da bi bil dober človek, kristjan, redovnik in duhovnik. To po eni strani že sem, po drugi pa to šele nastajam. Naj mi Bog in Božja ter naša mati Marija pri tem nastajanju še naprej stoji ob strani in mi pomagata.

Mirko Rakovnik

Čeprav je zadnjih 25 let mojega življenja minilo kot hip, bi bilo zelo težko opisati pot duha, dela in doživetij, ki sem jo prehodil v teh letih. Človek ni več enak ne po duhu, ne mišljenju, ne po obrazu in ne po potezah. Povsod se pozna prehojena pot.

Theologija je ilustrirana s podobami vsakodnevne meditacije in molitve ter nenehnim osebnim razmišljjanjem, moralka je dopolnjena s številnimi življenjskimi spoznanji in izkušnjami, pastoralka je že davno stopila na utrjeno pot, tlakovano z živimi liki življenja in prepleteeno z žlahtnimi nitmi življenjskih usod, ki smo jih skupaj napredli v tolikih urah sestankov, srečanj in osebnih pogovorov.

Ko se še enkrat ozrem nazaj na to prehojeno pot, me navdaja velika hvaležnost do Boga in do ljudi. Nikoli se nisem čutil vrednega tega Božjega klica. Danes je moje začudenje nad Božjim klicem še večje, ko vem za vse svoje padce in vzpone, vse nezvestobe in zvesto vztrajanje. Občudujem duhovnike, ki gorijo kakor kres in razsvetljujojo ter ogrevajo množice ...

Jaz pa sem se vedno počutil kot majhna sveča, ki se mora sama bojevati, da jo piš časa in dogodkov ne upihne, in prav zato sem neizmerno hvaležen, da je Bog moj plamenček obvaroval, da v življenje tistih, ki ga opazijo, lahko le prinesem vsaj kanček več svetlobe in kanček več topote.

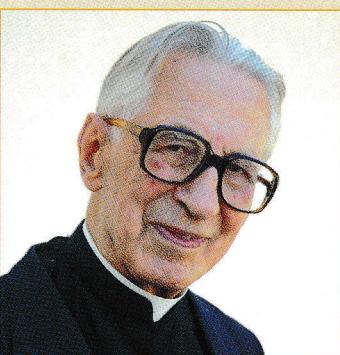
Zato, dobro Bog, hvala ti za vse tiste ljudi, ki si jih po tvoji milosti in previdnosti vodil, da so opazili to svečo, se približali njenemu boječemu plamenčku in se njegove skromne svetlobe vsaj nekaj časa veselili.

**Martin Maroša
diamantnomašnik**

Častitljivi jubilant o svojem življenju pripoveduje:

"Don Boska sem najprej spoznaval po Salezijanskem vestniku in po življenjepisu, na poseben način pa po salezijancih v Veržeju, s katerimi sem se srečeval v prazničnem oratoriju. Skoraj neopazno se je tudi v meni budila želja, da bi tudi jaz postal salezijanec.

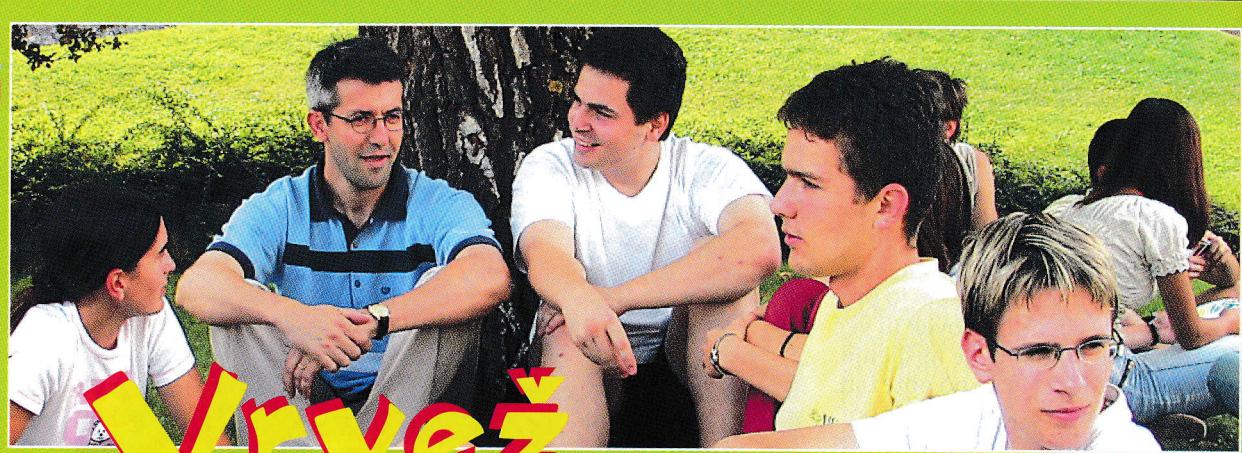
Vedno sem sanjal, da bi šel v misijone v Afriko. Vpisal sem se na gimnazijo v Mursko Soboto, na pouk latinščine pa sem hodil v Veržej. Kmalu sem šel v misijonski zavod v Foglizzo, od tam pa sem šel v misijone v Čile, kjer sem bil tudi v noviciatu in leta 1931 postal salezijanec. Še kot duhovniški kandidat sem nastopil službo vzgojitelja in učitelja

v zavodu za obrtnike v Santigu. Kmalu pa so me predstojniki poslali na Ognjeno zemljo, kjer sem ostal 25 let. V Punta Arenasu sem sprva poučeval na šoli, pozneje pa sem moral sprejeti še druge obveznosti v šoli in na župniji. V tem mestu živi tudi veliko Dalmatincev, ki so bili pravi blagoslov za nas misijonarje. Mene so sprejeli za svojega.

Tudi z Indijanci sem prišel v stik. To so bili zadnji ostanki indijanskih plemen. Nekaj sem jih krstil. Sprejemali smo jih v našo šolo, jih nekaj let vzgajali, nato pa jih vključili v civilizirano življenje ali pa jih poslali nazaj k svojemu rodu.

Februarja 1952 so mi zaupali ustanovitev nove župnije v najrevnejšem predmestju Santiga. Pridobil sem si zaupanje ljudi, čeprav je četr veljala za razbojniško gnezdo. Najtežji časi so bili v času revolucije. Inflacija nam je uničila vse gospodarstvo. A vedno sem čutil varstvo in pomoč Marije Pomočnice.

Vedno sem bil prepričan, da je življenje velik Božji dar in zato velika vrednota. Resnična sreča je v osrečevanju drugih, tudi na račun velikih žrtev. V tem nam je Kristus najvišji vzor. Jezus kliče vsakega, naj hodi za njim po njegovi poti, ker je on pot, resnica in življenje."

Vrvež

pod svobodním soncem

V veliki želimejški ustanovi se poleg gimnazijcev in dijakov zbira veliko otrok in mladine. Tokrat se nam predstavlja Majcnov dom (Center za mlade, družine in odrasle), kjer že vrsto let potekajo srečanja družin, zlasti pa duhovne vaje in druga srečanja za otroke in mladino.

VMajcnovem domu smo tudi v preteklem letu pripravili nekaj dejavnosti, ki so mladim, malo manj mladim in tudi nam, ki smo sodelovali pri pripravah in izvajanjу, pomagale rasti v duhu pristnosti, veselja, vere in odnosov.

Največ priložnosti smo mladim od 4. razreda osnovne šole pa do konca srednje šole ponudili za duhovne vaje. Te so potekale v treh sklopih (jesenskem, zimskem in poletnem) in v petih različnih starostnih terminih. Jeseni smo skupaj z več kot 400 otroki spoznavali Marijo, ki nas kot naša Mati razume, nam na poseben način stoji ob strani in nam pomaga na poti do Kristusa. V bolj ali manj

hladnih zimskih vikendih smo na duhovnih vajah z naslovom *Nejc*, vsakdanji človek ugotavljali, zakaj pravijo, da smo kristjani veseli ljudje, in kje so naši vzroki za veselje. Mnogokrat v življenju doživimo kaj težkega, vendar vsakdo v sebi nosi nekaj lepega, česar mu nihče ne more vzeti; če se malo potrudimo, lahko te stvari v sebi odkrivamo vsak dan in tako nam

Preden smo se odpravili na počitniške avanture, ki so pogosto polne tudi skušnjav, smo poiskali bisere, ki jih nosimo v sebi, nato pa poskušali najti tudi način, kako lahko te talente, lastnosti, dobre stvari, ki so nam bile podarjene, dopolnimo in ohranimo. Na koncu smo ugotovili, da se ti biseri zasvetijo šele, ko jih podarimo ljudem okoli sebe.

razlogov za veselje ne bo zmanjkalo. Upam, da so te duhovne vaje pripomogle k temu, da je vsak od 353-tih otrok našel v sebi vsaj en razlog za veselje. Duhovnih vaj na začetku poletnih počitnic se je udeležilo 412 mladih. Naslov *Ohrani biser* pove že skoraj vse.

Programi za vse tri sklope duhovnih vaj so nastajali na pripravljalnih vikendih – jeseni in spomladji in Ankaranu, kjer smo se nastavljalni nežnim sončnim žarkom, pozimi pa v Želimaljem, kjer nas je skoraj zametlo. Pred vsakim sklopom duhovnih vaj se animatorji zberemo na du-

hovnem večeru, kjer se nekoli-ko dotaknemo teme, ki je pred-nami, poskrbimo pa tudi za po-globitev svoje duhovnosti. Ene-ga od teh večerov smo po-daljšali in en dan namenili iz-obraževanju, ki ga je za nas pri-pravil Matej Cepin v okviru šole za animatorje. Okoli novega leta smo se zbrali na božično-novoletnjem praznovanju, kjer smo si po nekoliko bolj slavnost-ni večerji izmenjali drobne po-zornosti ter poskrbeli, da med druženjem ni manjkalo smeha.

V začetku maja je v Želimalje prišlo 117 otrok in mladih, ki radi pojejo. Po intenzivnem učenju pesmi so zadnji dan pod takstirko salezijanca Petra Pučnika posneli zgoščenko pes-mi za poletni oratorij z naslovom Lahko si zvezda.

2. maja in 13. junija pa so bili obiskovalci Majcnovega doma najrazličnejših starosti. Najmlajši (te smo okrog vozili v vozičkih) in njihovi nekoliko starejši bratci in sestrice (s ka-terimi smo se pogovarjali že o

Z duhovnimi vajami v Želimaljem sem začel kot peto-šolček, sedaj pa jih kot dijak tretjega letnika še vedno z ve-seljem obiskujem. Peter Pučnik skupaj z animatorji us-tvari veselo ozračje, kar pa je razlog, da se vedno rad vračam v kraj, odmaknjen od mestne-ga vrveža, kjer se imam s pri-jatelji lepo.

Marko Čekada

Na duhovnih vajah v Želimaljem mi je zelo všeč, saj so vsi dobre volje, pripravljeni za pogovor in zelo hitro na-vežejo prijateljske stike.

Ker tisti vikend izkoristimo "na polno", se še bolj prib-

čisto resnih stvareh) so s seboj pripeljali svoje starše (nekateri tudi stare starše), ki jim je program *Srečanje družin* v prvi vrsti tudi namenjen. Starši so najprej poslušali predavanje na temo *Spodbujajmo čustveno in-telligentnost*, ki ga je pripravila mag. Ksenja Javševac, po konsilu pa so imeli tudi sami priložnost po-vedati svoje mnenje in slišati mnenja drugih v manjših skupi-nah. Otroci so med tem pripri-rali nekaj programa za starše, predvsem pa uživali v medsebojnem druženju. Srečanje smo za-ključili s sveto mašo.

Majcnov dom pa je kraj miru, molitve, veselja, igre in pesmi še mnogim drugim (to so pred-vsem birmanske, glasbene in mladinske skupine), ki prihaja-jijo, da si napolnijo srce z vero, upanjem in ljubezni.

Tudi v naslednjem letu se bomo salezijanci v Želimaljem in animatorji skupaj trudili, da pri-vabimo in obogatimo čim več src, da pomladimo obraz Cerkve. ■

Sonja Poznić in Peter Pučnik

ližamo Bogu in nam ni nikdar dolgčas, se vedno znova rada vračam na duhovne vaje. Želimalje so zakon! Maja Štefančič

Pesmica, pesmici, pesmice, pesem, pesmi, petje ... pa igre, veliko otrok, nori veseli večeri, zabava, novi prijatelji, nasme-jani obrazi, zasluzeni obroki, žoge, predvsem pa veliko vaj in na koncu ... snemanje. Vse to je spremljalo nas mlade na pev-skih vikendih. In rezultati? Novi CD-ji s čudovitimi pesmi-mi, ki nam neprestano odzvan-jajo v glavah, velikokrat pa si jih z veseljem zapojemo. Ve-ste, v Želimaljem se shajamo veseli ljudje. Marta Žebovec

Tukaj smo – močne in preproste

Ob simbolu Gospodu darovanih sveč, ki so predstavljale 60-letnico zvezstega redovnega življenja s. Terezije Selak ter 25-letnico s. Anice Sabljak in s. Marice Janežič, smo 5. 8. 2004 zaključile duhovne vaje sester, ki jih je vodil g. Tone Ciglar.

Polne dneve zbranosti, molitve, premisljevanja bogatih salezijanskih vsebin ter globokega srečevanja z Gospodom je okronala obnovitev

Gospod, tukaj sem, da se ti zahvalim, ker si me poklical, da sem postala HMP ter mi naklonil lepih 60 let redovnega življenja. Ob prvih zaobljubah nas je vzpodbujalo geslo: »Močne in preproste.« Ti, moj Jezus, si mi dal moč, da sem premagala številne težave in ti s tvojo milostjo ostala zvesta. Preprostosti pa me je učila in mi dajala zgled Marija Pomočnica. S prisrčno zahvalo v srcu ti danes prinašam v dar to gorečo svečo in ti srečna ponavljjam z Marijo: Magnifikat, moja duša poveličuje Gospoda!

zaobljub štirih mladih sester: s. Mateje Kranjc, s. Majde Mrzel, s. Zrinke Majstorović ter s. Mateje Tomšič. V znamenje podaritve Gospodu so mu tudi one darovale lučke s prošnjo, da bi še naprej izgorrevale v čast Bogu in za dobro mladih. Čestitamo!

Sestre z Bleda

Nekoč je Bog spregovoril besedo bodi in je poklical v bivanje vse stvarstvo. Vsaka najmanjša celiča življenja je našla svoj prostor v vesolju. Da bi ohranjala Božje stvarstvo v srcih ljudi, pa je Bog spregovoril besedo pridi in hodi za menoj. Med množico Kristusovih učencev in učenk sva tudi midve pred 25 leti zaslišali besedo pridi in hodi za menoj. Natin odgovor ljubezni na Božjo ljubezen se je glasil, kakor se glasi tudi natin geslo: "Tukaj smo! In zasvetile so mu z veseljem."

Hvaležni sva Bogu in Mariji Pomočnici za dar zvestega, veselega služenja ter darovanja v družbi HMP za poslanstvo Cerkve. Ko prižgani sveči polagava na oltar, te prosiva, Gospod, naj naju vedno spominjata na prvotno ljubezen, ki si jo prižgal v natinih srcih. Želiva in prosiva, da z Marijino pomočjo plamena ne bi nikoli ugasnila ter da bi gorela z vedno večjo ljubezni kot odgovor na tvojo ljubezen.

• BLED

V juliju se je na Bledu pri sestrach HMP v treh skupinah zvrstilo kar 150 otrok in mladih iz vse Slovenije ter 25 animatorjev. Ob liku sv. Katarine Aleksandrijske smo spoznavali, kaj pomeni pogum, odločnost, odpoved malikom in pomoč bližnjemu. Sv. Dominik Savio nam je zaupal recept za svetost, bl. Lavra pa nam je odkrivala vrednost darovanega življenja. O tem smo se pogovarjali v skupinah, v delevnicah smo marsikaj lepega ustvarili, med drugim tudi svečnik iz Katarinih časov. S svojim obiskom sta nas obogatila misijonarja s. Zvonka Mikec HMP iz Angole in g. Klemen Štolcar z Madagaskarja.

Klementina Tominšek, animatorka

100 LET

OD ZAČETKA
**GRADNJE SVETIŠČA
MARIJE POMOČNICE
IN IZHAJANJA
SALEZIJANSKEGA VESTNIKA**

Le nekaj let zatem, ko so prvi salezijanci prišli v Ljubljano na Rakovnik, so se lotili velike in zahtevne naloge: postaviti svetišče, ki bo postalo novo središče pobožnosti do nebeške Matere Marije, pomočnice kristjanov. Hkrati s tem so začeli izdajati glasilo Don Bosko, ki je mnoge sotrudnike in druge, ki so občudovali don Boskov način vzgoje, v slovenskem jeziku začel seznanjati z razvojem don Boskovi ustanov pri nas in po svetu. Letos mineva 100 let od teh začetkov.

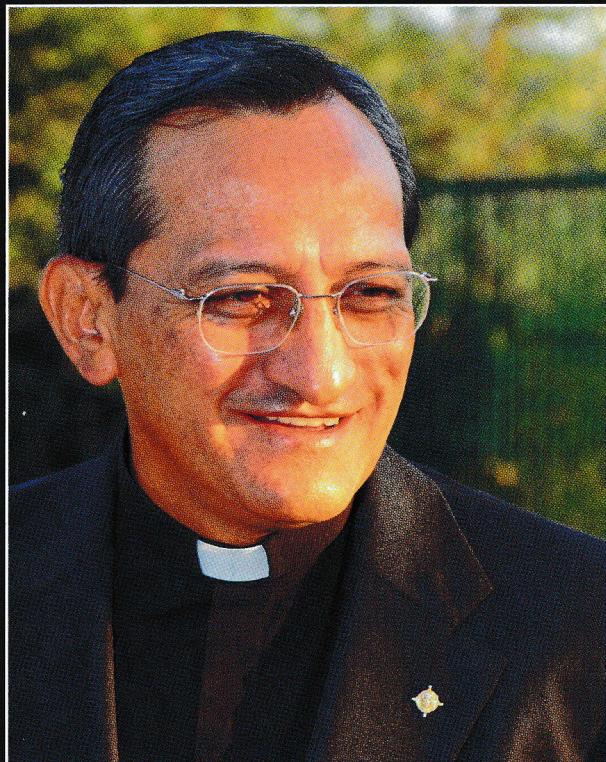
Gradnja svetišča Marije Pomočnice na Rakovniku je bila kljub многim težavam pred 80-imi leti srečno dovršena in še danes многim slovenskim in tudi drugim romarjem pomeni milostni kraj, kjer se Božje druži s človeškim. Prav tako pa je glasilo Don Bosko, ki se je pozneje preimenovalo v Salezijanski vestnik, prehodilo dolgo pot in tudi danes ostaja zvesto prvotnemu namenu: seznanjati s salezijanskimi dogodki doma in po svetu, zlasti v misijonskih deželah, ter razširjati krščansko kulturo.

Na naslednjih straneh se ob tej častitljivi obletnici v besedi in sliki zaustavljamo ob nekaterih trenutkih iz zgodovine svetišča Marije Pomočnice na Rakovniku in iz zgodovine Salezijanskega vestnika.

JUBILEJNE
STRANI

SLED DOBREGA

S to let! Dve besedi, ki pomenita dolgo in bogato pot. Za "dober tisk", kot ga je imenoval don Bosko, je sto let dolga doba. To je sto let dobrega: člankov, spodbud, družinskih novic, poročil o dejavnostih, priovedi misijonarjev, zgledov mladinske svetosti; je reka dobrega, ki se je v imenu našega očeta don Boska razlila po vaši domovini in zunaj nje in je prispevala k poznavanju bodisi preventivnega sistema bodisi njegovega utemeljitelja, k poznavanju Marije Pomočnice, velike učiteljice in svetovalke, ki daje smisel in okus našemu delu v blagor otrok, mladih in vseh ljudi.

Pascual Chávez

Prek Salezijanskega vestnika je naš oče don Bosko postal Slovenec in ni nehal govoriti svojim sinovom, niti v težkih trenutkih slovenske zgodovine ne. Njegov glas je moral biti močan in pomenljiv, če je bil skoraj četrt stoletja – od 1945 do 1969 – na silo utišan. Toda glas dobrega ne umre in nihče ga ne more ustaviti, kajti močnejši je od vsakega drugega glasu. Ko ni mogoče govoriti z napisanim, se govorí z življenjem. Tako je bil Salezijanski vestnik v letih prisilnega molka pisan na živem mesu sobratov, ki so bili preganjani, v zaporu, v izgnanstvu ali celo umorjeni!

Toda znova se pojavi, še v trdih letih režima se da slišati, začenši v rakovniški župniji, pod materinskim očesom Marije Pomočnice. Ona je vedno zavetnica in pobudnica naših dejavnosti. Tako je Zvon Marije Pomočnice dal slišati svoj mili glas, ki je kmalu zopet postal Salezijanski vestnik.

Ljubite tega svojega sopotnika, dragi sobratje, sestre hčere Marije Pomočnice, dobrotniki in priatelji! Ljubite ga, ker je "don Bosko, ki piše", ki "vam" piše in ki nadaljuje svoje čudovito vzgojno delo v ljubljeni Sloveniji. Voščim vam, da bi se čudež slovenskega Salezijanskega vestnika nadaljeval in se razširjal. Želim vam, da bi Marija Pomočnica, sv. Janez Bosko in naši blaženi in sveti prek strani Salezijanskega vestnika še naprej delali čudeže za vaš narod, za vašo mladino in za vse vaše ljudi.

Z naklonjenostjo in hvaležnostjo

Pascual CHÁVEZ
VRHOVNI PREDSTOJNIK

Pogled v zgodovino Salezijanskega vestnika v slovenskem jeziku

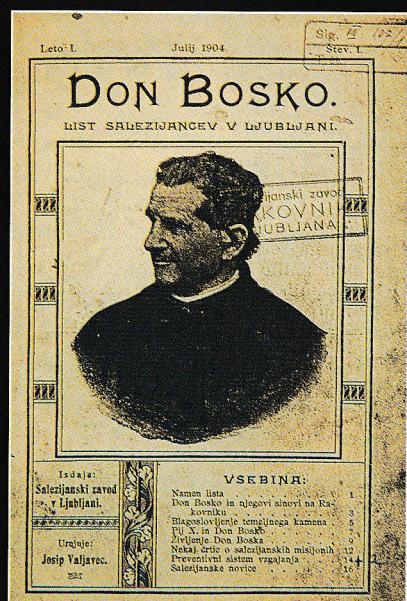
Sv. Janez Bosko je pri svojem vzgojnem in prosvetljenskem delu zaslutil veliko moč in velik pomen tiska. Čeprav je bil tisk izumljen že nekaj stoletij pred njegovim rojstvom, je vendarle njegovo zavzemanje na tem področju v drugi polovici 19. stoletja pomenilo napredno misel. Čim širšemu krogu ljudi je prek svojega pisana želel predstaviti jasno katoliško misel nasproti mnogim zmotam in miselnim tokovom, ki so nezadržno širili svoj kvarni vpliv. Vse novotarije so merile zlasti na široke ljudske množice, med njimi tudi na mlade, ki so vstopali v svet odraslosti in ob sebi niso imeli nikogar, ki bi jim znal svetovati in bi jim stal ob strani. Don Bosko je pisal v preprostem jeziku in jasno, da bi ga mogel razumeti vsakdo.

Don Bosko je poudarjal, da ni dovolj, da so dobri ljudje dobri, ampak da morajo biti med seboj tudi povezani. Zato je v ta namen v letu 1877, dobro desetletje pred svojo smrtjo, začel izdajati Salezijanski vestnik z namenom povezovanja salezijanskih sotrudnikov in vseh tistih, ki so se čutili povezane z njegovimi ustanovami. Dolgo časa je bil sam urednik novega glasila, vedno pa je zanj navduševal in bdel nad njim s pozornim očesom, občutljivim za vse, kar je dobrega in naprednejšega.

“Don Bosko”

Don Boskov Salezijanski vestnik je prihajal tudi v Slovenijo in kanonik Luka Jeran, ki je pripravljal pot salezijancem v Slovenijo, je v njem našel novice o don Bosku in njegovih ustanovah in jih nato priobčeval v Zgodnjih danici ali v drugih cerkvenih listih. Na slovenska tla je na prelому stoletja prihajal tudi Salezijanski vestnik v nem-

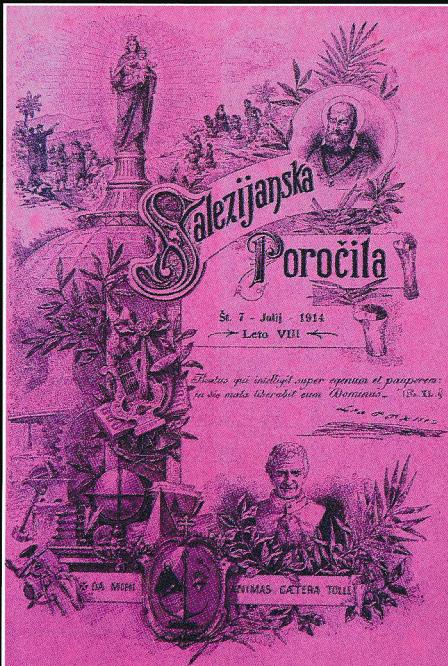
škem jeziku. Vendar so salezijanci za poznavanje don Boskovega duha na Slovenskem žeeli narediti še kaj več. S tem namenom so v Ljubljani na Rakovniku julija 1904 začeli izdajati Salezijanski vestnik v slovenskem jeziku, ki se je do leta 1906 imenoval Don Bosko.

Prvi Salezijanski vestnik (Don Bosko) v slovenskem jeziku (julij 1904)

"Salezijanska poročila"

Leta 1907 pa je iz Torina začelo prihajati novo glasilo z imenom *Salezijanska poročila*. V Torinu je bilo namreč skupno uredništvo za izdajanje glasila v devetih jezikih, ki je pripravljalo stalne rubrike o salezijanskih misijonih, o češčenju Marije Pomocnice, novice iz salezijanskega sveta, o združenju častilcev Jezusovega srca, slovensko uredništvo pa je dodajalo novice iz salezijanskih zavodov na Slovenskem. Salezijanska poročila so izhajala do začetka leta 1915.

Salezijanski vestnik (Salezijanska poročila) ob začetku I. svetovne vojne (1914)

"Salezijanski vestnik"

Zaradi vojnih razmer *Poročila* niso mogla več izhajati v Italiji. Od leta 1939 do nemške

Cenjeni sotrudniki in sotrudnice!

Vojška je marsikaj prinesla, marsikaj tudi odnesla in preprečila. Med drugim je ustavila tudi izhajanje *Salezijanskih Poročil*. Ze vč kot eno leto prihaja pismo in vprašanje: »Kaj laste spet nadaljevali s Poročili in se vedno in vedno prizadajo zanje. A odgovor je vedno isti: »Vpotrdijo, da je konča vojska.« Toda ta vojska konča, in da je vse vredno, ne da je vse dobro. Ne nekaj je dobro, da bodo sotrudnikov in sotrudnic, ki so nam ostali vredni inši v teh težkih časih in že poroči o salerezianskem delovanju po Slovenskemu in drugimi deželam, hudo do konca vojske, dokler se ne vrnejo redne razmere, izlajali vsak mesec skromno nasvet, da bodo vse vredne vredne. Obsegajo to nekaj strani, toda mi opisano, da bodo doberi sotrudniki in sotrudnice, ki so v teh težkih časih še boli višine ko prejeli pozitativni odgovor. Le žaljivo, da vselej vojske nismo mogli previti iz Turina vseh načinov. Vselej tega vladimo prosto vse, ki niso prejeli te prve stevilke in zelo redno prejemanje to nadomestilo, naj blingovljivo sprevoli.« Le žaljivo, da vselej vojske nismo mogli previti iz Turina vseh načinov. Vselej tega vladimo prosto vse, ki niso prejeli te prve stevilke in zelo redno prejemanje to nadomestilo, naj blingovljivo sprevoli.«

Salezijanski Vestnik se posilja brezplačno.

Salezijansko sotrudništvo med Slovenci.

Da jaz zlasti zavode in cerkev in ciliprim kolo in delavnice in vzgojitev volilko tisoč otrok in pošiljam misijonarje v tujih svetih, za to se imam zahvaliti sotrudnikom in sotrudnicam. Tako je rekel don Bosko, poti hvalnječnosti, in nekam podobno moramo tudi tudi

»Salezijansko Poročilo se je takole v salerezianskem zavodu v Turiju.

Vojška je marsikaj prinesla, marsikaj tudi odnesla in preprečila. Med drugim je ustavila tudi izhajanje Salezijanskih poročil. ... Da bomo vsaj nekoliko zadostili želji dobrih sotrudnikov in sotrudnic, ki so nam ostali zvesti tudi v teh težkih časih ..., bomo do konca vojske, dokler se ne vrnejo redne razmere, izdajali vsak mesec skromno nadomestilo pod naslovom "Salezijanski vestnik".

Iz uvodnika v prvi Salezijanski vestnik s tem imenom, maj 1916

Tako je v letu 1916 v Ljubljani začel izhajati *Salezijanski vestnik*, prvkrat s tem imenom. Bil je predstavljen kot "začasno nadomestilo Salezijanskih poročil". Tudi v tistih vojnih časih se je Salezijanski vestnik pošiljal brezplačno. Sčasoma pa ni bil več le "nadomestilo", ampak je prevzel vse značilnosti, ki naj bi jih tovrstno glasilo po don Boskovi zamislil imelo. Po letu 1922 so vsi bralci dobili kot prilogu tudi letni koledarček, v tridesetih letih pa je bila med drugim priloga *Misijonska mladež*, ki je obveščala o salezijanskih misijonih in zanje navduševala. Po letu 1934 je bila vsaki številki priložena pola *Življenje sv. Janeza Boska*, ki so jo nato bralci lahko dali uvezati v knjigo. Od leta 1939 do nemške

okupacije 1941 je *Salezijanski vestnik* izhajal kot mesečnik, potem pa kot dvomesecnik do leta 1944, in sicer v nakladi, zmanjšani na eno tretjino prejšnje. Tega leta so nemške okupacijske oblasti zelo omejile porabo papirja, kar se je v naslednjem letu še

Zaradi pomanjkanja papirja se je v letu 1945 več revij združilo v eno: Rasi

Leto I.

15. marec 1969

Štev. 1

Zvon Marije Pomočnice

Leta 1977 je mogočni dežni zvonček cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku spregel v svoje varstvo štiri nove zvonove. Na Veliki Šmaver tega leta popoldan je bila velika slavnost. Na Rakovnik je prišel zagrebki potnji g. Ikoft dr. Premič in posvetil zvonove. Največjemu zvonu je posvečen Matij Pomočnik.

Od tega naprej vsak dan bronasti glas zvonov vabi vernike iz bližnje in daljne okolice k molitvi in v skupni dom k daritvi.

Prav tako ob nedeljih in praznikih vabi k popoldanski službi božji. Vsak večer nas povabljajo v blagoslovno v mesecu majniku k imaniciranju v juniju k vtežnemu.

Premogajec tudi žalostne zapoje pokojnim Izpljujanom v slovo.

Vedno je zvon glasnik tega, kar se v cerkvi dogaja, vedno je klicar k Bogu.

Pričudni isti, ki v skromni obliki stopa danačev prvič na pot, nosi naslov: **ZVON MARIJE POMOČNICE**.

Ne zapomljite!

Opremljen je zvon načinil, kakor je opravila njegov bronasti tovarij v zvonarstvu, ki je posvečeno Mariji Pomočnici.

Od leta 1956 je vsa okolica Rakovnika že posebej streljena okoli skupnega doma — cerkve Marije Pomočnice, raj od ledja tvoji lepo Izpljujano skupnost.

Vsaka cerkev je vi milosti za vso okolico. To moremo izditi tudi o rakovniški cerkvi. Naša župnija je pa vse v tem času delzela tudi Martijnegra varstva, tudi našo župnijsko delavnico Marije Pomočnice.

Zivti so tvoji stiki med cerkvijo in njeno okolico.

ZVON MARIJE POMOČNICE pa naj to povezava je izdrži in Izpljujane obveznika o Izpljujanem Izvljenju in o vsem, kar se dogaja v njihovi cerkvi.

Slovo Marije Pomočnice je na Rakovniku začel lisiči 1969. Vsi salezijanci, ki so se načinili žuberni do Marije Pomočnice pri svetem don Bosku v Trstu.

Zato so Zvon Marije Pomočnice od tega do časa primere tudi predstavljal Izpljujanega Izvljenja doma in po svetu.

Iz srca vsi želimo Zvnu srečno pot...
Iz zvonu

Salezijanski vestnik (Zvon Marije Pomočnice) prvič po vojni (1969)

poslabšalo in razne periodične publikacije (med njimi tudi SV) so bile združene v eno revijo, *Rast*. Do maja 1945 je izšlo 5 številk te skupne revije.

"Zvon Marije Pomočnice"

Leta 1969 je začel izhajati *Zvon Marije Pomočnice*, ki je bil hkrati glasilo rakovniške župnije in nadomestilo *Salezijanskega vestnika*. Čeprav je bilo to glasilo romarskega svetišča Marije Pomočnice na Rakovniku, so bili ob novicah o življenju in delovanju tega svetišča tudi zapisi iz življenja salezijanske družbe po vsem svetu.

Salezijanski vestnik

Salezijanski vestnik je bil obnovljen za don Boskov

Pismo bl. Mihaela Rue, s katerim je odobril izdajanje informativnega lista za salezijansko družino

praznik leta 1973. V prvi številki je zapisano: "Dragi don Boskovi prijatelji, sklenili smo preimenovati Zvon Marije Pomočnice v Salezijanski vestnik, ker to glasilo cele salezijanske družine, ki obsegata salezijance, Hćere Marije Pomočnice in sotrudnike, povsod po svetu poimenujejo tako. S tem je tudi premaknjen poudarek z rakovniške cerkve Marije Pomočnice na namen, ki ga to glasilo mora izpolniti v naši družini."

Vedno boljše tehnične možnosti in bolje usposobljeno osebje je pripomoglo k temu, da se je kvaliteta Salezijanskega vestnika izboljševala. Sredi osemdesetih let je Vestnik dobil

LETNO V.

31. JANUAR 1973

ST. 1 (10)

Tvoj nasmeh, Rue

Glej, ta obraz,
koliko žuberni je v njem,
njegovo zanesljivo v don Bosku
je brez meja.

Poglej, kaj zmere duha
tudi v obogenem telesu:
ozarila je njegov izmenični obraz,
usadba mu je nežnosti
in toplice.

Raz je bil ves zagledan v Jezusa,
zato ga je videl povsod:
v čistosti svojih oči
ga je videl v don Bosku,
ga je zgodil

v vsakem človeškem bitju,
najbolj pa v malih ljudelih,
v razpolodih,
zatirankih,
prevarah,
ponizjih in razčastilih.

Kakor je dobro vedel:
čistost, ki ni ljubuznika,
uhodivo, ki ni potna dobrote,
držaj;

Kako lep je Rue
v svoji milini,
Rue, drugi dom Bosko,
kakor Jezus med nam!

atk

Zopet "Salezijanski vestnik" (1973)

barvno naslovnico, ob koncu devetdesetih let pa je v celoti tiskan v barvah.

Ljubljeni sobratje!

Ker nameravate izdajati mali mesečnik, v katerem bi sotrudnikom poročali o salezijanskih napravah in razširjali češčenje Marije, pomočnice kristjanov, kateri v čast boste postavili veličastno svetišče, blagoslavljam iz srca rad vaš namen in prosim nebeško Mater, Pomočnico kristjanov, da bi vas podpirala v tako svetem podjetju.

O, da bi Ona naklonila mnogo dobrih src med slovenskim narodom! Jaz sem gotov, da ne nameravate drugega, kakor povišati čast božjo in se truditi za blagor mladine in slovenskega naroda. Prepričan sem, da se bo vsak sotrudnik in vsaka sotrudnica trudila razširiti mali mesečnik med slovenskim ljudstvom. Naš dobr oče don Bosko, ki je toliko hrepel, da bi se razširilo češčenje Marije, pomočnice kristjanov, bo gotovo sprosil od Boga obilo milosti onim, ki bodo podpirali vaše delo. In tudi jaz vam zagotavljam, da se bom vedno spominjal v molitvi vas in vaših sotrudnikov in sotrudnic ...

V sladkem Srcu Jezusovem

Vas srčno pozdravlja duhovnik

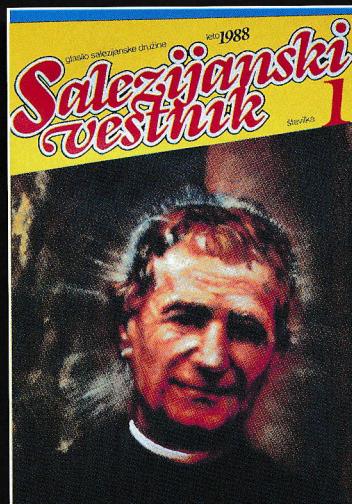
Mihael Rue

Torino, 17. junija 1904

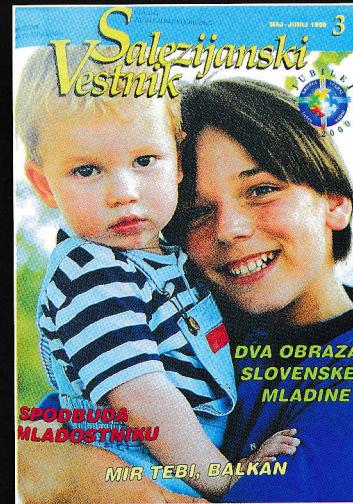
Salezijanski vestnik danes

V celotni zgodovini slovenskega Salezijanskega vestnika najdemo sledove živahnega salezijanskega delovanja v naši deželi in drugod po svetu. To je dragocen spomenik razvoja salezijanskega vzgojnega načina pri nas in po svetu. Tudi danes Vestnik prinaša sveže novice iz domačih in tujih logov, širi poznavanje don Boskove vzgojne metode, spodbuja pobožnost do Marije Pomocnice, skuša pomagati bralcem rasti v dobrem, predvsem pa želi biti v službi edinosti in povezanosti salezijanske družine.

Slovenski Salezijanski vestnik, kljub temu da je pisani v jeziku, ki ga govori malo lju-

Salezijanski vestnik v jubilejnem letu 1988

Salezijanski vestnik ob koncu stoletja ...

di, vendarle spada v veliko družino Salezijanskega vestnika. Po don Boskovem vzoru danes Salezijanski vestnik izhaja skoraj po vseh deželah, kjer salezijanci delujemo.

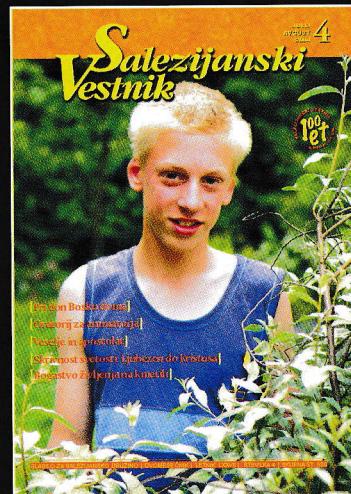
Zasledimo 56 izdaj Salezijanskega vestnika v 31-ih jezikih. Zadnji, ki je začel izhajati, je ruski Salezijanski vestnik. Vestnik v celoti doseže 151 držav sveta, torej več, kot je držav, kjer salezijanci delujemo. Celotna letna naklada Salezijanskega vestnika po vsem svetu znaša prek 10 milijonov izvodov. ■

Zdaj, ko so se Don Boskovi sinovi naselili tudi med slovenskim narodom, nam je mogoče ustreči želji sotrudnikov in izdajati mali mesečnik pod imenom "Don Bosko".

Danes ga vam morem prvič podati. Prinašal vam bo zanimivih poročil o salezijanskih napravah med Slovenci. Donašal vam bo novice iz daljnih misijonov; poročal vam bo o napredku salezijanske družbe, katero je ustanoval neumrljivi Don Bosko. Istočasno naj pa razširja češčenje in spodbuja zaupanje do brezmadežne Device, pomočnice kristjanov, kateri v čast so sklenili Don Boskovi sinovi s pomočjo ljubljencev Marije Device postaviti na Rakovniku veličastno svetišče. ...

Veliko je bilo zaupanje Don Boska do Marije Pomočnice. To zaupanje navdaja tudi njegove sinove. Kjerkoli se naselijo, povsod se izroče Mariji Pomočnici. Marija jih čudežno podpira in varuje pod plaščem svoje mogočnosti.

(Don Bosko, 1/1904, str. 1)

Salezijanski vestnik ob stoletnici začetka izhajanja (2004)

Svetišče Marije Pomočnice ob stoletnici blagoslovitve temeljnega kamna

Križank, kjer so okronali kip Marije Pomočnice in ga nato v slovesnem sprevodu prenesli na Rakovnik. S tem je rakovniško svetišče dokončno postalo osrednji kraj zbiranja salezijanske družine in njeno duhovno središče.

Kakor so svetišče prvi salezijanci, sotrudniki in dobrotniki iz vse Slovenije gradili, tako so ga naslednji rodovi ohranjali in vedno znova lepšali. Milostna podoba Marije Pomočnice z Jezusom v naročju pa je zbujala v vernikih upan-

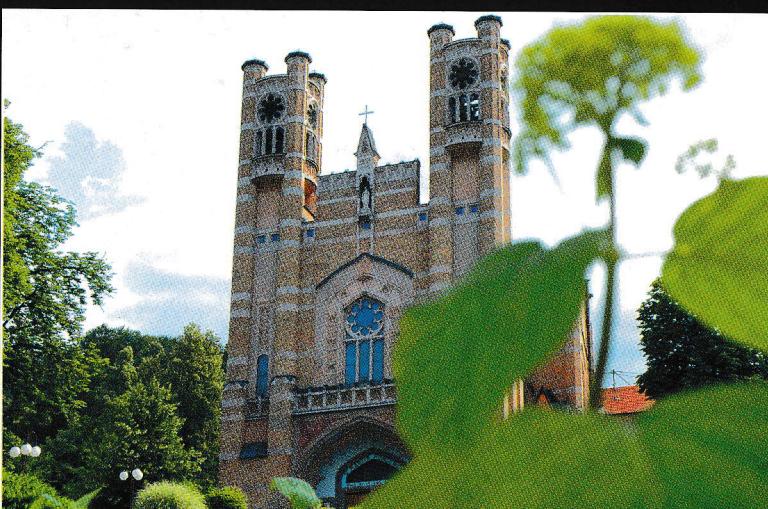
je, da bodo pri njej našli čuteče materino srce in da bo Bogu posredovala njihove prošnje. Podobe src okrog njenega oltarja pričajo, da se je Marija v vseh časih rada ozirala na pobožnost in ljubezen vernikov, ki so jo na tem kraju častili in se k njej z zaupanjem zatekali.

Pomen svetišča

O pomenu svetišče Marije Pomočnice je Salezijanski vestnik ob posvetitvi svetišča (1924) zapisal:

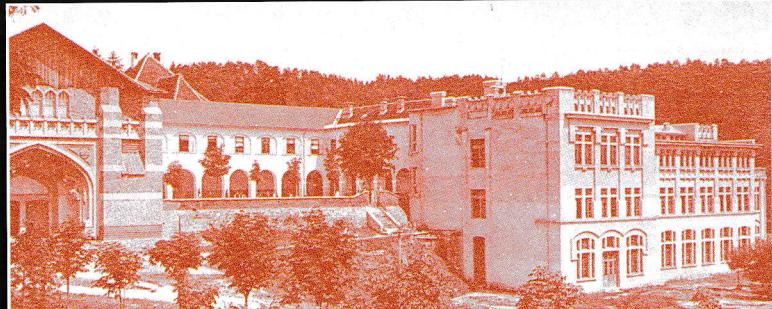
Letošnje leto je tudi jubilejno za svetišče Marije Pomočnice na Rakovniku. Temeljni kamen je bil položen 2. junija 1904, a pot do dograditve svetišča je bila dolga. Leta 1908 je bilo delo začasno prekinjeno, zidovi nekaj metrov nad zemljo pokriti, da je prostor lahko služil bogoslužnim namenom. Šele 16 let pozneje je bilo posvečeno, v naslednjih letih pa je bilo tudi v notranjosti opremljeno.

Tako letos mineva tudi 80 let od posvetitve svetišča Marije Pomočnice. Tedaj je bil v Ljubljani marijanski kongres. Na mali šmaren dopoldne je bila posvečena cerkev, popoldne pa je bila slovesna procesija od

"Najvažnejši pomen svetišča Marije Pomočnice sega daleč preko mej neposredne okolice. Salezijanci imajo po don Boskovem naročilu naloži razširjati povsod pobožnost do Matere božje pod imenom "Marija Pomočnica kristjanov." Ona je rešiteljica krščanskega ljudstva; po Njej smo bili oteti turške in protestantske nevarnosti, po Njej je sv. Cerkev zmagala v boju z oholim Napoleonom. Ona je čuvala nad vernim ljudstvom kot zvesta stržarka, ona se je izkazala vedno kot prava naša Pomočnica."

Tudi v sedanjih časih nam pretijo hude nevarnosti. Brezverstvo si utira pot, posebno v mладa srca, ter skuša odtujiti Bogu kar cele narode. Kje bomo našli rešitev? Pri Mariji

Rakovnik v času gradnje svetišča

Pomočnici kristjanov. Da nas ne zagrнеjo valovi bogomržnosti, pogubnega materializma, je nujno potrebno, da se oklenemo pobožnosti do Marije Pomočnice. Ta pobožnost bo rešila naš mili slovenski rod pogubnih zablod sedanjega časa, v tej pobožnosti bo našel naš narod svojo rešitev.

Cerkev Marije Pomočnice bo postala žarišče te pobožnosti,

zato se bo dvigala kot mogočna trdnjava, ob katero se bodo razbili valovi sovražnega nавла. Cerkev Marije Pomočnice na Rakovniku bo svetilnik, ki bo kažal slovenskemu ljudstvu pot v večno domovino. ... Cerkev Marije Pomočnice na Rakovniku bo kraj obilnih milosti, ki se bodo izlivale na vse, ki bodo v njej iskali zavetja in zatočišča." ■

Marjan Lamovšek

"Godba zasvira. Z navdušenimi besedami pozdravi prevzvišeni knezoškop zbrano občinstvo in razлага hitri razvitek salezijanske družbe. ... Sredi velike množice občinstva, tik vogeljnega kamna, je pa kraljeval kip Marije Device in skrivnostno govoril, da bo ta kraj postal studenec božjih milosti in nebeškega blagoslova.

Ljudstvo je pričakovalo trenutka, da se položi vogeljni kamen, ki bo temelj novemu svetišču in bodočemu zavodu. Slovesni trenutek se je približal. Velika tihota je zavladala med ljudstvom. Zastopniki oblasti so se približali kamenu in se podpisali na pergament, katerega je Prevzvišeni različnimi slikami in najnovejšim denarjem zaprl v temeljni kamen. Blagoslovil je kamen, medtem je pa duhovščina počasi molila obredne molitve in prosila božjega blagoslova.

Tako je skončala lepa slavnost. Na vzvišeni prostor stopi č. g. don Mihael Rua. Vse oči se obrnejo na slabotnega starčka. Z navdušenjem pozdravi sveti duhovnik zbrano občinstvo in se zahvali plemenitim gostom. Ljudstvo ga sicer ni umelo, ker je govoril italijanski, a čutilo je, da besede prihajajo iz srca. Zato ga je z veseljem poslušalo in občudovalo."

Salezijanski vestnik 1924, štev. 5, str. 84

»VSO NOČ SO SE TRUDILI, PA NISO NIČ UJELI«

Dragi molivci in molivke za duhovne poklice! V mesecu juliju so bile duhovne vaje za molivce za duhovne poklice na dveh krajinah, na Kureščku in v Salezijanskem zavodu v Veržeju. Obakrat se je zbralo okrog 40 molivcev in molivk. Razmišljanja so bila osrednjena na temo: Kristus – naše upanje. Z obrazov vseh, na Kureščku in v Veržeju, je bilo razbrati znamenja hvaležnosti Bogu in Mariji za milostni čas, ki smo ga lahko preživeli skupaj v molitvi, razmišljanju in medsebojni izmenjavi mnenj. Bogu smo se zahvaljevali za 15 letošnjih novomašnikov in za novice in novinke, ki so se odločili za vstop v posamezne re-

življenja nam še preostane, bom jaz rajši naredil nekaj drugega. Vsak dan bom 15 minut molil za nove poklice. Molil je – in rezultat? Sedaj imamo 7 novincev!" Bog je odgovoril na molivcevo vero, kakor je Jezus obljubil: "Prosite in boste prejeli!"

Dragi molivci in molivke! Tudi nas lahko včasih prevzame občutek, da je naša molitev zamaš. Storimo, kakor je storil omenjeni redovnik. Obudimo vero v Jezusovo obljubo in pogumno naprej. S to vero in pogumom smo drugo soboto v mesecu septembru mnogi šli na vsakoletno škofijsko molitveno srečanje za duhovne poklice v naša glavna Marijina svetišča: na Brezje, Ptujsko Goro in Sveti Goro. Naj dobrí Bog na Marijino priprošnjo obuja in ohranja nove duhovne poklice.

Pred kratkim sem prebral izjavo benediktinskega patra na avstrijskem Koroškem, ki jo je izrekel pred skupino, ki je obiskala samostan. Takole je povedal: »Pred nekaj leti nas je bilo v samostanu že tako malo, da smo se resno začeli batiti za svoj obstoj. Vendar je eden od nas rekel: "Namesto da bi se preštetevali in ugotavljal, koliko časa

MOLITVENI NAMENI

»Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli, toda na tvojo besedo bom vrgel mreže« (Lk 5,5)

◆ SEPTEMBER

Molimo z mladimi in za mlade, ki začenjajo novo šolsko leto, da bi ob prizadevanju za nova umska spoznanja ne pozabili na kulturno srca in na duhovne vrednote.

◆ OKTOBER

Molimo za študente, posebej še za tiste, ki še razmišljajo o možnosti izbire duhovnega poklica, da jih Bog razsvetli in podari moči za pogumno odločitev.

◆ NOVEMBER

Molimo za tiste, ki omagujejo v duhovnem poklicu, da obnovijo prvotno ljubezen in ostanejo zvesti dani obljubi.

Ivan Turk
VODITELJ MOLIVCEV

sv. Janez Bosko - vzgojitelj svetih fantov

SPOVED IN OBHAJILO

piše prof. Tone Ciglar

"Ne poznam boljšega sredstva za duhovni napredek, kot sta spoved in obhajilo." To je don Boskova življenjska izkušnja. Spovedoval je ob vsakem času, če je bilo treba, v nedogled. Na spoved ni samo navajal, ampak tudi dajal priložnost. On ve, da dokler je duša suženj greha, ni napredka in se ni mogoče izogniti krizam. Praznik prvega svetega obhajila je bil v Oratoriju vedno zelo slovesen, da so si ga fantje dobro zapomnili. Vedno je tako nastavil svoje vzgojne mreže, da so se fantje ujeli vanje in opravili dobro spoved, tudi življenjsko, da so lahko v duhovni povezanosti z Jezusom začeli novo življenje. In bil je uspešen vzgojitelj; žlahtni fantje to spričujejo, med njimi sv. Dominik Savio.

Dominik Savio je bil že doma deležen dobre zakramentalne vzgoje, saj je pri sedmih letih smel izjemoma k prvemu svetemu obhajilu; takrat so redno to dovoljevali šele pri dvanajstih letih. Daje Dominik bil duhovno zrel, priča tudi dejstvo, da je zakramentalno življenje vnesel v program svojega duhovnega programa, sklenil je namreč, da bo pogosto hodil k spovedi in obhajilu. Določil je tudi, da bosta Jezus in Marija njegova prijatelja. Prijatelji pa so radi skupaj, se obiskujejo, pogovarjajo, si pomagajo ...

Pri don Bosku pa je dobil dodatno spodbudo in polet, da ni zastal na tej točki brez napredka. Glede spovedi je don Bosko modro svetoval, da naj bo redna (na štirinajst dni), vendar kratka, jasna, brez nepotrebnega zavlačevanja, pa iskrena. Za don Boska ni dobre spovedi brez ustreznegra sklepa, spoved se namreč mora nadaljevati s prizadevanjem, da se pravimo prav na tistih področjih, kjer smo grešili. Brez tega namreč ni napredka in rasti. Za to pa je potrebna redna duhovna kontrola ali izpraševanje vesti. Kdor hoče napredovati, mora imeti pregled nad življenjem: kaj je že dosegel glede na to, kaj si je določil, kaj je še treba doseči in kako ...

Duhovno spremljanje

Duhovno spremljanje ali duhovno vodenje je predvsem pri mladih tako rekoč nujno. Vodi jih lahko duhovno izkušeni vodnik, ki pozna dušo mladega človeka, z druge strani pa so mu znana pota duhovnosti. Don Bosko svetuje spovednikom: "Sprejmite ljubezni vsakogar, ki se želi spovedati, zlati pa fante. Pomagajte jim, da vam bodo lažje odkrili vse, kar imajo na vesti, in jim večkrat priporočajte, da naj pogosto prihajajo k sveti spovedi. To je najzanesljivejše sredstvo, da se bodo mogli varovati greha. Posvarite in opomnite jih z dobrotljivostjo, nikdar pa jih ne oštrevajte; če jih namreč ostro grajate, se ne bodo nič več vrnili ali pa bodo zamolčali greh, zaradi katerega so že bili strogo karani."

Mladim je pogosto svetoval: "Fantje, če hočete vztrajati na poti proti nebesom, vam priporočam tri stvari: pojrite pogosto k spovedi, prejemajte obhajilo in si izberite spovednika, kateremu boste lahko odprli svoje srce, toda ne menjajte ga brez potrebe." Dominik je bil eden tistih, ki je docela dojel pomembnost teh stvari in se jih dosledno držal. Najprej si je izbral stalnega spovednika, pri katerem se je najprej spovedoval vsakih štiri-

najst dni; čez nekaj časa je začel opravljati spoved redno vsak teden. Spovednik, ki je poznal njegovo dušo, mu je dovolil, da je prejel trikrat ne teden sveto obhajilo, kmalu pa mu je dovolil, da je pristopil k obhajilni mizi vsak dan.

Pogosto sveto obhajilo

Obhajilo je osebno srečanje z ljubljenim prijateljem Jezusom Kristusom. Z njim je treba gojiti zaupen odnos v duhovnem, miselnem pogovoru, ko se duša povsem odpre Kristusovi milosti. To je način, da pride do Pavlove izkušnje, da Kristus zaživi v našem življenju. Cilj prejemanja obhajila je dejansko postajati odrešeni, novi ljudje.

niti za vsako ceno. Večkrat je ostal zamaknjen po maši vse do poldne, ne da bi vedel za kaj drugega. Don Bosku, ki ga je našel po nekaj urah zamaknjenosti, je rekel, da vidi lepe stvari in da mu ure minevajo kot trenutek.

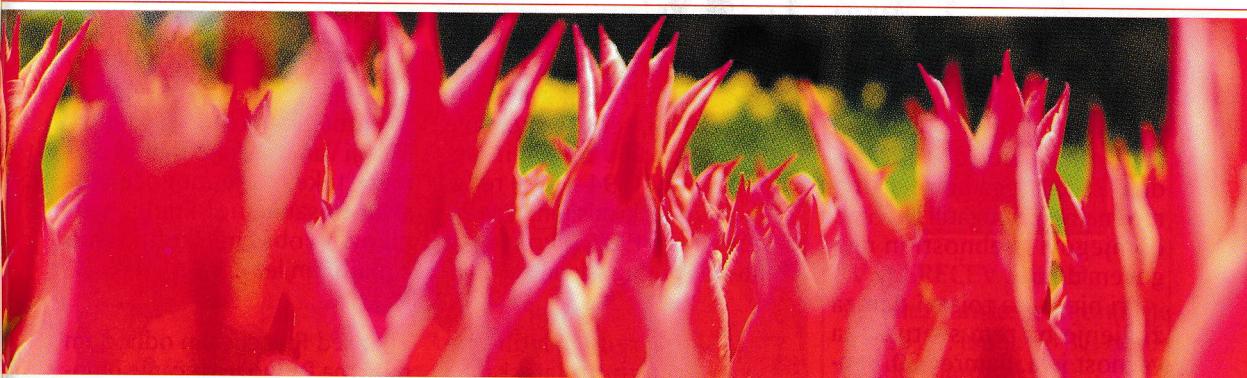
Ne živim več jaz

Apostol Pavel spričuje v pisusu Galičanom: "Ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni." To je jasno povedal Kristus, da bo vsakdo, kdor bo njega užival, tudi po njem živel. Kaj drugega pa bi naj bil cilj krščanskega življenja, če ne, da živimo, kakor je živel Kristus! Pri obhajilu se najtesnejše združimo s Kristusom, tako da smo kot mladike na trti, ko se Božje življenje pre-

vabi: Storite tako, kot sem storil jaz, in boste okusilo blagoslov Božjega prijateljstva!

Zakramentalna vzgoja

Če družina živi zakramentalno življenje, potem je to najboljša vzgoja za otroke. Če starša to delata s prepričanjem, potem otrok ne bo treba k temu posebej siliti. Z dobrim zgledom jim najbolje omogočimo, da tudi sami tako delajo. Starši lahko veliko storijo, da mladi premagajo strah pred spovedjo. K temu lahko pripomore tudi skupna priprava na spoved v družini, tako npr. pri večernih molitvah pred praznikom, ko nameravajo opraviti sveto spoved.

Don Bosko je apostol zgodnjega in pogostega prejemanja svetega obhajila. S tem je bil daleč pred svojim časom. Prav mladi potrebujejo v mladostnih viharjih duhovne pomoči in opore Jezusove milosti, da uspešno prebredejo mladostne krize.

Tu se je pokazala vsa lepota Dominikove duše, saj je postala tako dovezetna za Božjega prijatelja, da je lahko pozabil na zajtrk in celo na svoje dolžnosti, ki jih je sicer hotel natančno izpol-

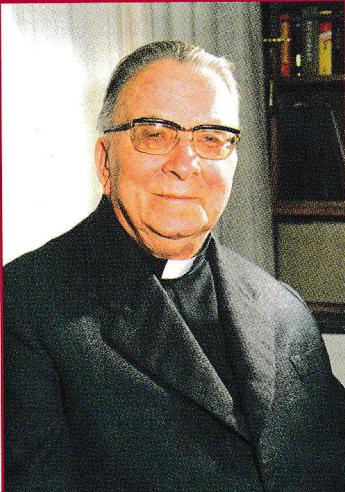
taka v naše življenje. Kakor pravi sv. Avguštín: "Postajamo to, kar prejemamo." Prav to pa je hotel s svojimi mladimi doseči don Bosko.

Kot bi živel v nebesih

Dominik je v Oratoriju preživel srečne dni. Iz njegove notranjosti, kjer je tako tesno živel s Kristusom, je izhajala vetrina, veselje, ki je izžarevalo iz vsega njegovega vedenja in iz vseh njegovih dejanj. Hočemo radost in srečo življenja? Dominik nas

gremo k spovedi, gremo k obhajilu. Starši, ki to cenijo, s tem tudi na to navajajo otroke. Prav tako lahko spodbudijo iskrenost in jasnost pri spovedi. Neiskrenost pri spovedi je nevarna past, v katere se ujame tisti, ki ni iskren. Znajde se v začaranem krogu, iz katerega je težko najti izhod. Zato lahko postane spoved nekaj zoprtega. Temu pa sledi opustitev, kar povzroči veliko duhovne škode. ■

Misijonar Andrej Majcen ob 100-letnici rojstva

Ob podobi Andreja Majcna me vedno navda občutek globokega spoštovanja, saj ob njem zaslutim tisto pravo salzejansko, v njem je bil tako čudovito navzoč don Boskov duh. Zaradi tega bo še naprej med nami živ; bogatili se bomo ob njegovi osebnosti in njegovem delu.

Pri njem sta rojstni dan za življenje na tem svetu in za večnost ista, namreč 30. september, le da je med njima časovni razpon petindvetdeset let; sedaj pa beležimo že pet let od njegovega odhoda v večnost.

100-letnice se bomo spomnili v naslednji številki Vestnika in s slovesnostjo, ki bo povezana s pobožnostjo zadnje nedelje 28. novembra.

Tokrat naj velja goreča prošnja k Bogu, da med nami obudi novih duhovnih velikakov, kakršen je bil misijonar na Kitajskem in v Vietnamu – Andrej Majcen.

Papuanski misijonarji pri g. Kramarju

Ob g. Jožku Kramarju, pionirju salezijanskih misijonov na Papui Novi Gvineji (1980–2001), so se na Rakovniku sešli trije laiški misijonarji, ki so mu nekaj časa pomagali: gdč. Zvonka Kopina (1994–2001), sedaj še končuje dodatni študij v domovini, g. Uroš Glavač (1994–1997) ter g. Franci Kurent, ki misijonari na Papui že od leta 1993, tokrat pa je z ženo Marijo Magdaleno, Papuan-

ko, in sinom Leopoldom Francem prišel na obisk v domovino.

Franci se zahvaljuje g. Jožku Kramarju, da je ob njem dobil navdih za delo v tem delu misijonov. Povsem se je vzivel v tamkajšnje ljudi. Sedaj je kot pilot majhnega letala na delu v škofiji Vanimo, kajti tam so razmere take, da je mogoče obiskati posamezne skupine vernikov po obsežni škofiji samo z majhnim letalom. ■

Po skoraj sedmih letih smo se spet zbrali laiški misijonarji s Papue NoveGvineje: Uroš Glavač in Franci Kurent z družinama, g. Jožko Kramar in jaz.

Tik pred Francijevim odhodom nazaj na Papuo je srečanje omogočil g. Tone Ciglar.

Lepo je obujati spomine na našo skupno prehojeno misijonsko pot na Papui. Za nekaj časa smo se v pogovoru vrnili v preteklost. Še prav, da nismo pozabili pogovornega jezika pisin, da smo se lahko pogovorili s Francijevim ženo in njunim sinom.

Če nas g. Kramar pred enajstimi leti ne bi povabil na Papuo, bi bili prikrajšani za čudovite spomine na naše delo. Kdo ve, kam bi sicer vodila naša pot! Gospod Jožko, hvala vam za vse. Veselim se ponovnega srečanja. *Zvonka Kopina*

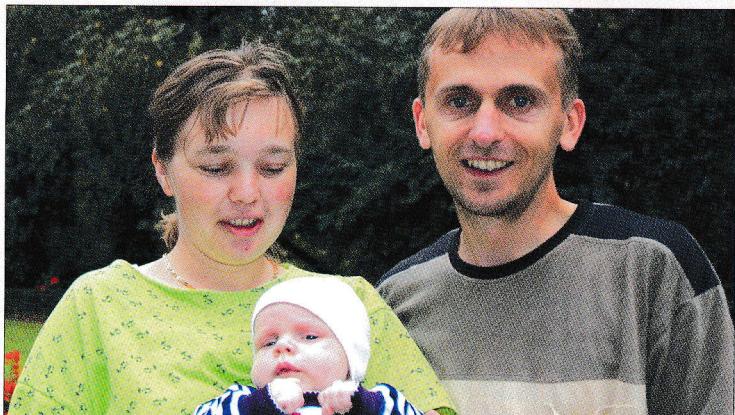
Vletošnjem letu mineva 10 let, odkar smo se odpravili na triletno misijonsko pot v daljno Papuo Novo Gvinejo. Približno leto dni smo bili na misijonu v Vunabosco skupaj vsi slovenski misijonarji, nakar so naši misijonarji Jožko, Zvonka in Franci odšli na nove misijonske postojanke po celotni Papui Novi Gvineji. Misijonske postojanke, na katerih smo delovali, je ločevalo kopno in morje, tako daje bilo med nami več kot 1000 kilometrov razdalje ...

Navkljub času in razdaljam, ki nas še vedno ločujejo, smo se po desetih letih zopet zbrali vsi skupaj na Rakovniku pri Mariji Pomočnici, od koder so odhajali v misijone vsi naši veliki slovenski misijonarji in z don Boskom blagoslavljeni ljudstva Azije.

skupnost, družine, študij, misijoni na Papui, kamor se v naslednjem tednu (8. 9. 04) ponovno vrača Franci. Ob pisanju teh vrstic se mi misli vračajo nazaj v misijone, zato bi lahko napisal še veliko.

Naj sklenem teh nekaj besed v zahvalo našim salezijanskim priateljem, še posebej g. Potočniku in g. Ciglarju, ki so nam pripravili čudovito kosoilo in srečanje, ob katerem so se nam povrnili spomini in doživetja na naše misijone. Vsak izmed nas je odšel v misijone z varstvom in blagoslovom Marije Pomočnice in prav tega blagoslova ter varstva želim vsej salezijanski skupnosti in bralcem Salezijanskega vestnika.

Uroš Glavač

Malo v šali nam je misijonar Jožko rekel, da je posebej za nas tri pograbil in očistil prostor pri Marijini kapelici na Rakovniku. Ob tem bi sedaj tudi sam dodal, da je za nas laiške misijonarje naš misijonar Jožko pripravil veliko misijonsko polje, ki nas je obogatelo in izoblikovalo z veliko izkušnjo in spoznanjem, da resnična ljubezen ne pozna ovir.

Življenje nas je na svoj način odmaknilo drug od drugega;

Dragi prijatelji na Rakovniku! Prihajam iz dežele Paroe Nove Gvineje, ki se nahaja zelo daleč od Slovenije. Vendar, ko sem obiskala saleziance na Rakovniku, sem resnično izkusila, kaj pomeni salezijanska družina. Moj oče prihaja iz vasi, v kateri je don Boskova srednja šola, kjer je g. Jožko Kramar zgradil cerkev in zajetja za pitno vodo.

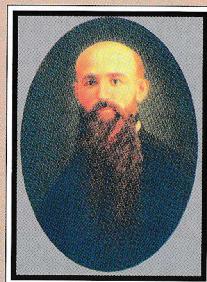

Zelo sem vesela, da sem ga srečala tukaj, v njegovi domovini.

Zahvaljujem se vam, salezijanci, in vsem v Sloveniji za vsa leta, ki jih je preživel med nami na Papui Novi Gvineji.

Bog vas blagoslovi.

Marija Magdalena

V »KEREČEV SKLAD« za salezijanske misijon(arj)e ste od 21. junija do 31. avgusta 2004 darovali:

Blatnik M., Brezavšček R., Čeferin M., Čemažar N., Dolinšek A., Fučka A., Gerič I., Hribenik P., Kotnik Š., Levstek M., Pajnič M., Pečkaj K. in M., Perčič V., Pokorn J., Rihar A., Strniša A.

Darujete lahko za posamezne misijonarje ali splošno za misijone, in sicer oddate dar osebno na Rakovniku, po poštni nakaznici oziroma na transakcijski račun Salezijanskega vestnika (gl. str. 2) s pripisom "MIS".

ZAČETKI NOVEGA

Mnogi so med počitnicami poskrbeli za oddih, izlete, obiske, potovanja; mnogi mlađi in manj mlađi so poskrbeli tudi za duha in se udeležili raznih duhovnih in izobraževalnih programov; spet drugi so si s počitniškim delom zasluzili par tolarjev; številni mlađi so kot prostovoljci sodelovali na raznih poletnih programih za otroke – zlasti na oratorijih ... Na Rakovniku se dela obnove ob začetku počitnic niso ustavila, raven nasprotno – potekala so z nezmanjšanim tempom.

ZGODOVINA SE PONAVLJA

Ko prebiram rakovniško kroniko, se mi zdi, da se zgodbina – sicer v nekoliko drugačnih odtenkih – po sto letih ponavlja. Takole beremo o začetkih gradnje stav-

be, ki jo po sto letih obnavljamo: »Novembra meseca (1907) so že začeli z betoniranjem temeljev novega zavoda. Vendar se je prav ta mesec jasno nebo nad zavodom dvakrat pokrilo s temnimi oblaki. Dve hudi nesreči sta zadeli salezijance in ustavili ves delovni polet. 21. novembra 1907 se je popoldne nenadoma porušila skoraj polovica betona pod visoko stavbo. Čim se je za nesrečo izvedelo, je prišla policija in prepovedala vsako nadaljnje delo ... Vse je kazalo, da iz te velike stiske ne bo drugega izhoda, kot da se sploh odstopi od zidanja zavoda in se vse preloži na boljše čase in boljše prilike. Zemeljske, človeške in peklenske sile so se zarotile proti začetemu delu in ga hotele ževkali zatreti. A ti grozeči oblaki niso

vznemirjali vedrosti salezijancev. Ljudje, ki so že itak imeli malo vere v salezijansko delo, so smatrali to za začetek konca. A Božja previdnost je prav to največjo nesrečo in zmešnjavo uporabila za iskro, ki bo povzročila požar, kateri bo upepelil vse nadaljnje ovire ... Stavba je iz dneva v dan vedno bolj rasla proti nebu ... Južna in julija (1908) se je obliče Rakovnika vedno bolj spreminjačko. Konec julija sta bili obe stavbi, kar se tiče zidov, dograjeni. Septembra so ju že pokrili.«

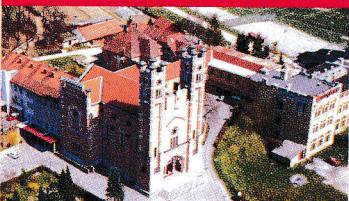
IN KAKO DALEČ SMO Z OBNOVO KONEC AVGUSTA?

Lahko rečemo, da so glavna gradbena dela v stavbi dokončana: utrjeni so vsi nosilni železobetonki stebri, postavljene so nove be-

Obnovljeno stavbo bo 3. 10. 2004 ob 15.00 blagoslovil vrhovni predstojnik salezijancev dr. Pascual Chávez

SKLAD RAKOVNIK

Za obnovo Rakovnika ste od 21. junija do 31. avgusta 2004 darovali:

Anželj M., Babnik J., Baloh J., Barle S., Bezlak I., Berginc O., Bezek I., Blatnik M., Blažičevi, Bo.Bid.o.o., Borko D., Brezavšček R., Brglez A., Brozovičevi, Čelik I., Čemažar N., Černič A., Čujec A., Dobravec M., Dolinšek A., Drnovšek M., Ferjančič F., Ferkolj M., Fučka A., Furlan A., Furlan N., Golob T., Gomboc E., Grčar T., Hren F., Hribenik P., Hribšek A., Istenič Z., Ivkovič L., Jamnik R., Jelnikar I., Jeraj M., Jernejčič J., Jurak M., Juvančič M., Kadunc P., Kalovšek A., Kavčič A., Kelbič M., Kelenc B., Klim J., Ključevšek S., Knapič C., Knez R., Kordan A., Košir A., Košir J., Kotar D., Kotnik Š., Kovacič J., Kovacič M., Kozinovi, Koželjniki A., Kralj A., Kramer M., Kunstek J., Kurent J., Lovše A., Lubej A., Lukanc M., Lunka S., Luštrek A., Macerl I., Mahne R., Marinčkovi, Marinko M., Maver M., Mavrič M., Mavrič V., Mikličevi, Milavec L., Milek N., Modičevi, Nahtigal V., Novak A., Nunčič V., Oblak J., Oblakovi, Osolnikovi, Ovca R., Pečkaj K. in M., Perne T., Poljšak M., Potočnik F., Potrbin M., Poznič J., Prhac J., Prošek A., Rakovniški romarski avtobus, Razpotnik M., Remšak M., Rihar A., Rogan T., Rudež L., Rutar M., Sadar M., Sajetovi, Saksida K., Seljak F., Skubic M., Slak M., Slatinšek M., Stržinar V., Škerlavaj B., Štrubelj M., Štrukelj M., Šturm M., Šuštarči I., Trček J., Vadnal Brus M., Vidmar M., Zajec C., Zaman I., Zdovc M., Žrnec F., Župančič A., Župančič J., Žukovec E. in M., Žuntar I., Župninski urad: Gornji Logatec, Rakovnik, Rudnik in drugi neimenovani dobrotniki.

Bog povrnil!

Svoje prispevke lahko izročite osebno ali nakazete na naslov:

**Salezijanci, Rakovniška 6
1000 Ljubljana**

TRR 24200-9004141717, sklic 00 06

Pri nakazilih na račun navedite oznako 'RAK' ter nas tudi obvestite o namenu nakazila.

tonske stene skozi vso stavbo, požarno stopnišče, novo stopnišče z jaškom za dvigalo, nova betonska plošča na delu strehe, povsod je že položen podložni beton, zidarsko so obdelani vsi okvirji pri oknih in vse notranje stene. Krovci so namestili novo osstrešje z izolacijo in novo kritino ter na mnoge robove namestili pločevino. Mizarji so v okenske odprtine vstavili že nad dvesto novih okenskih kril. Mojstri imajo veliko dela iz izdelavo nove fasade, v notranjosti pa z mavčnimi ploščami končujejo oblaganje sten. V stavbi pa že opravljajo drobna zaključna dela elektrikarji (nešteta stikala), strojníki (kuričica, številni radiatorji, prezračevalni sistemi), parketarji (položiti morajo več sto m² parketa), keramičarji (na stenah je že na tisoče ploščic), pleskarji ... Vsak dan se vidi napredok pri delih. Včasih je na gradbišču blizu sto delavcev. Seveda pa bo poleg del na stavbi potrebno urediti veliko stvari ob stavbi: razni jaški, odtoki, cevi za elektriko, telefon in vodo, odvodnjavanje ob stavbi, urediti dvorišče in narediti igrišče za mladino. Okrog celotnega kompleksa pa bo potrebno postaviti še ograjo ...

KAKO ŠE POMAGATI PRI OBNOVI?

Mnogi se čudite, kako zmoremo. Res je, hvaležni smo za vašo pomoč, ki pridno kaplja iz dneva v dan ... ob vedno novih računih, ki jih prejemamo od izvajalcev prenovitvenih del, pa ne gre drugače, kot da smo vzelii tudi posojilo.

Nekateri tudi sprašujete, kako bi lahko še pomagali pri obnovi. Naštrel bom nekaj načinov, ki so jih že izbrali mnogi dobri ljudje. Nekateri so se odločili in preprosto prodali svoj certifikat, ki so

ga prejeli ob začetku devetdesetih in del namenili za obnovo. Prišla je tudi že kaka bivša delavka iz Angore (stavba, ki jo prenavljamo, je bila skoraj 40 let tekstilna tovarna Angora) in dejala: »Videla sem, kako je skozi dolga leta stavba vseskozi propadala, in zdaj čutim dolžnost, da pomagam pri prenovi ... če bi vsaka delavka prispevala nekaj, pa bi se že kar poznalo!« Marsikdo se je odločil, da je ob smrti svojih sorodnikov povabil ljudi, naj namesto cvetja na grob darujejo za obnovo Rakovnika. Nekateri pa so preprosto nagovorili tudi svoje znance, prijatelje ali sorodnike in jih predstavili ta projekt.

ČLANI MAŠNE ZVEZE

Tokrat pa se na poseben način obračam tudi na vse člane Mašne zveze: tudi vi lahko pomagate, in sicer tako, da obnovite svoj dar za Mašno zvezo ... Tisti pa, ki niste člani, se lahko vanjo vpisete tako, da zaprosite za vpis in nam pošljete naslov. Mi pa vam pošljemo vpisni kartonček z molitvijo in predstavijo tega duhovnega združenja. Vseh članov Mašne zveze (živih in rajnih) se na poseben način spominjamamo vsako soboto pri maši ob 7.00. Že od leta 1902 darujemo mašo ob tem času prav po namenih članov Mašne zveze.

Naj končam z don Boskovo mislijem: »Blagor družbe in Cerkve sta odvisna od dobre vzgoje mladihel!« Tudi zato si prizadevamo, da bi obnovili Rakovnik in tako omogočili čim boljše možnosti za vzgojo mladih. Saj je vzgoja tista »najsvetješa stvar«, kot pravi don Bosko, ki ji je vredno nameniti naš čas, sredstva, prostore, ljudi, ljubezen ... ■

mag. Janez POTOČNIK
RAVNATELJ SALEZIJANSKEGA ZAVODA
NA RAKOVNIKU

Matura 2004

Vse skupaj bi lahko skrčili le v nekaj suhoparnih številk in tako predstavili uspešnost maturantov, ki so na Gimnaziji Želimlje letos opravljali maturo. Bilo bi kratko, zgoščeno, a le eden izmed kazalcev uspenosti naših bodočih "brucov". Za 100 % uspešnostjo dijakov na maturi se skriva učenje, garanije, morda malo sreče. Za povprečjem 22,00 točk, ki presega republiško za 2,78 točke, je delo, samodisciplina in medsebojna pomoč. Za nemščino, matematiko in psihologijo, ki najbolj izstopajo po uspenosti, lahko najdemo pripravljenost za sodelovanje, radovedni dijaški duh in pomoč učiteljev.

In ne nazadnje, za tremi "zlatimi" maturanti, ki so dosegli več kot 30 točk – Nino Intihar, Katja Trtnik in Klemenom Bedenčičem – se skrivajo neprespane noči, ponavljanja snovi, prebiranja učbenikov in iznajdljivost. Verjetno bi mnogi radi izvedeli njihovo skrivnost uspeha!

V očeh dijakov nižjih letnikov so letošnji maturalntje zrasli, ker so se uspešno spopadli s tem, na kar nas profesorji opozarjajo že od prvih dijaških dni. Hkrati pa smo dobili novo spodbudo za letošnje leto, v katerem se bomo tudi mi potrudili po najboljših močeh.

Tina Šlajpah

Novi dijaki

Prišli smo do novega šolskega leta. Poleg starih učenjakov naše ustanove so se nam pridružili tudi

novi, zagreti in delavnji dijaki. Tudi tokrat potrjujejo pravilo, da je Gimnazija Želimlje prava Slovenija v miniaturi. Od blizu in daleč namreč prihaja mladina, ki se je odločila, da svoje znanje dopolni v Finžgarjevi dolini. Čeprav odročna,

ostaja ta prav tako mikavna, kot jo je v romanu Pod svobodnim soncem opisal Fran Saleški Finžgar. Morda zaradi lepote doline ali pa zaradi ustanove same se je to leto kar 94 osmošolcev odločilo, da pridejo prav sem. Žal jih je mogoče še vedno nekaj poiskati drugo gimnazijo, saj je naša zasedena skoraj do zadnjega stola.

Letos je po daljšem času med nami ponovno predstavnica Primorske. Tudi s Štajerske, Dolenske, Gorenjske in drugih regij prihajajo dijaki. Še tako odmaknjeni kraji pa se nam ne zdijo prav nič daleč, če vemo, da Gimnazijo Želimlje obiskujejo tudi priseljenci iz daljnih dežel (Argentina, Rusija).

Sedaj so tudi "fazančki" postali že pravi dijaki in bodo lahko med nami širili svojo dobro voljo ter v naš mozaik dodali svoj košček Slovenije.

Tamara Dolenšek

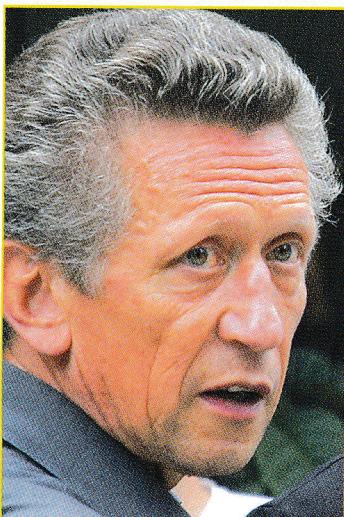

K Bogu so odšli po plačilo

Ajlec Verona, Lenart v Sl. goricah
 Arh Julijana, Ribno
 Bernjak Franc, Ižakovci
 Horvat Anton, Črensovci
 Kerin Terezija, mati dveh duhovnikov
 Kocbek Marta, Veržej
 Kotar Ana, Šentvid pri Stični
 Kovačič Irena, Rakek
 Kozina Angela, Dolenja vas
 Letič Terezija, Šmartno na Pohorju
 Lipovec Marija, Babno Polje
 Mali Terezija, Škocjan na Dolenjskem
 Mihalič Katika, Lenart v Sl. goricah

Nograšek Francka, Javor
 Onušič Marija, Stari trg
 Pertinač Mihael, Šentrupert
 Ploj Štefanija, Vitomarci
 Povšič Boleslav, Amerika
 Rajh Štefan, Vitomarci
 Rešek Vera, Škofja Loka
 Roškarč Julijana, Lenart v Sl. goricah
 Savinc Marija, Boštanj
 Stepinšek Pepca, Šmartno ob Paki
 Tramte Julijan, Škocjan, oče sestre HMP
 Vračko Minka, Rogaška Slatina
 Weingerl Franc, Vitomarci

Združenje Marije Pomočnice

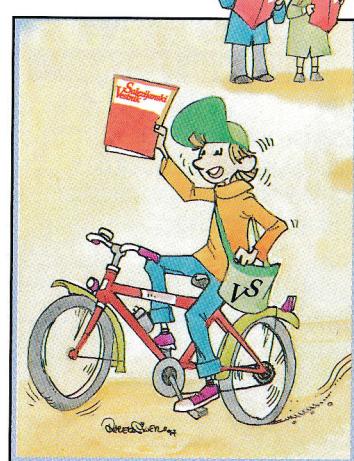

Pred kratkim je višji predstojnik slovenskih salezijancev g. Lojze Dobravec imenoval

inšpektorialnega voditelja Združenja Marije Pomočnice (ZMP), v osebi prof. Toneta Ciglarja. V Sloveniji delujejo štiri formalno ustanovljene skupine ZMP, kar pomeni, da so pridružene prvotni nadbratovščini ZMP v Torinu. Zadnja skupina je bila na praznik Marije Pomočnice oblikovana v župniji sv. Janeza Boska v Mariboru. Tamkajšnji voditelj g. Ivan Zupan svoje sporočilo za Salezijanski vestnik o tem sklene z besedami kardinala Janeza Caglierja, ki je ob marijanskem kongresu v Križankah leta 1924, ko je gledal nepopisno množico ljudi, dejal: "Dokler bo ta narod tako častil Marijo Pomočnico, se mu ni bati za svojo prihodnost."

Celje – blagoslov Don Boskovega centra

Slovenski salezijanci, posebno še sobratje iz Celja, v iskreni hvaljenosti Bogu in dobrom ljudem, ki nam pomagate pri gradnji, vabimo na blagoslovitev Don Boskovega centra Celje, ki bo 24. oktobra 2004 ob 15. uri in jo bo med daritvijo svete maše opravil škof dr. Anton Stres. *Slavko Pajk z gradbenim svetom in odborom*

VSAK DRUGI MESEC DON BOSKO PRITEBIDOMA!

**Salezijanski vestnik
podarjamo tistim,
ki ga želijo.**

Leta 1877 ga je ustanovil sv. Janez Bosko, v slovenskem jeziku izhaja od leta 1904.

Po don Boskovi zamisli je SV dar vsem (torej zastonji), ki s simpatijo spremljajo salezijansko delo med mladimi in v misijonih. Hvaležni pa smo za vsak dar, ki nam pomaga pri kritju stroškov.

**Ponudite ga svojim sorodnikom
in prijateljem.**
 Takoj nam sporočite
**spremembo
naslova.**

Naslov:
SALEZIJANSKIVESTNIK
 Rakovniška 6
 1000 LJUBLJANA
 tel.: 01/42.73.028
 faks: 01/42.80.579
 e-mail: vestnik@salve.si

OBVESTILA

DIAKONSKO POSVEČENJE

ŠENČUR

9. oktober (sobota) ob 16.00.

Salezijanca Klemena Balažiča bo v diakona posvetil beograjski nadškof mons. Stanislav Hočevan.

LITIJA

23. oktober (sobota) ob 16.00.

Salezijanca Jureta Babnika bo v diakona posvetil ljubljanski škof upravitelj mons. Andrej Glavan.

DOBRODELNI KONCERT

LJUBLJANA

V nedeljo 24. oktobra ob 18.00 bo v Hali Tivoli tretji dobrodelni koncert ustanove Anin sklad za družine z več otroki oz. za družine, ki želijo otroka več. Iskreno vabljeni.

MISIJONSKI PRAZNIK

LJUBLJANA–RAKOVNIK

Zadnjo nedeljo v novembru (28. 11.) bo ob 100-letnici rojstva Andreja Majcna in ob obletnici prihoda salezijancev na Rakovnik poseben misijonski praznik. Vabljeni.

RITEM DUHA

MARIBOR

V soboto 16. oktobra ob 20.00 vabljeni v Maribor, kjer bo v dvorani UŠC Leon Stukelj tretji Festival krščanske duhovne ritmične glasbe Ritem duha.

DON BOSCO

PROGRAM OBISKA VRHOVNEGA PREDSTOJNIKA SALEZIJANCEV DR. PASCUALA CHÁVEZA IX. DON BOSKOVEGA NASLEDNIKA V SLOVENIJI

PETEK, 1. OKTOBER 2004

GIMNAZIJA ŽELIMLJE

- Srečanje z dijaki, vzgojitelji in profesorji

LJUBLJANA–RAKOVNIK

- Srečanje z vodstvom ljubljanske salezijanske inšpektorije in z ravnatelji salezijanskih skupnosti

SOBOTA, 2. OKTOBER 2004

10.00 LJUBLJANA–RAKOVNIK

- Srečanje z mladimi, ki so dejavni v salezijanskih programih in v programih sester hčera Marije Pomočnice

TRSTENIK

- Srečanje s sobrti salezijanske skupnosti

LJUBLJANA–RAKOVNIK

- Srečanje s sestrami hčerami Marije Pomočnice

NEDELJA, 3. OKTOBER 2004

9.00 LJUBLJANA–KODELJEVO

- Slovesna sv. maša ob prazniku sv. Terezije Deteta Jezusa, zavetnice misijonov

LJUBLJANA–RAKOVNIK

11.30 DVORANA V RAKOVNIŠKEM GRADU

- Srečanje s člani salezijanske družine

15.00 SVETIŠČE MARIJE POMOČNICE

- Osrednja slovesnost sv. maša ob 100-letnici blagoslovitve temeljnega kamna svetišča Marije Pomočnice ter ob 100-letnici začetka izhajanja Salezijanskega vestnika

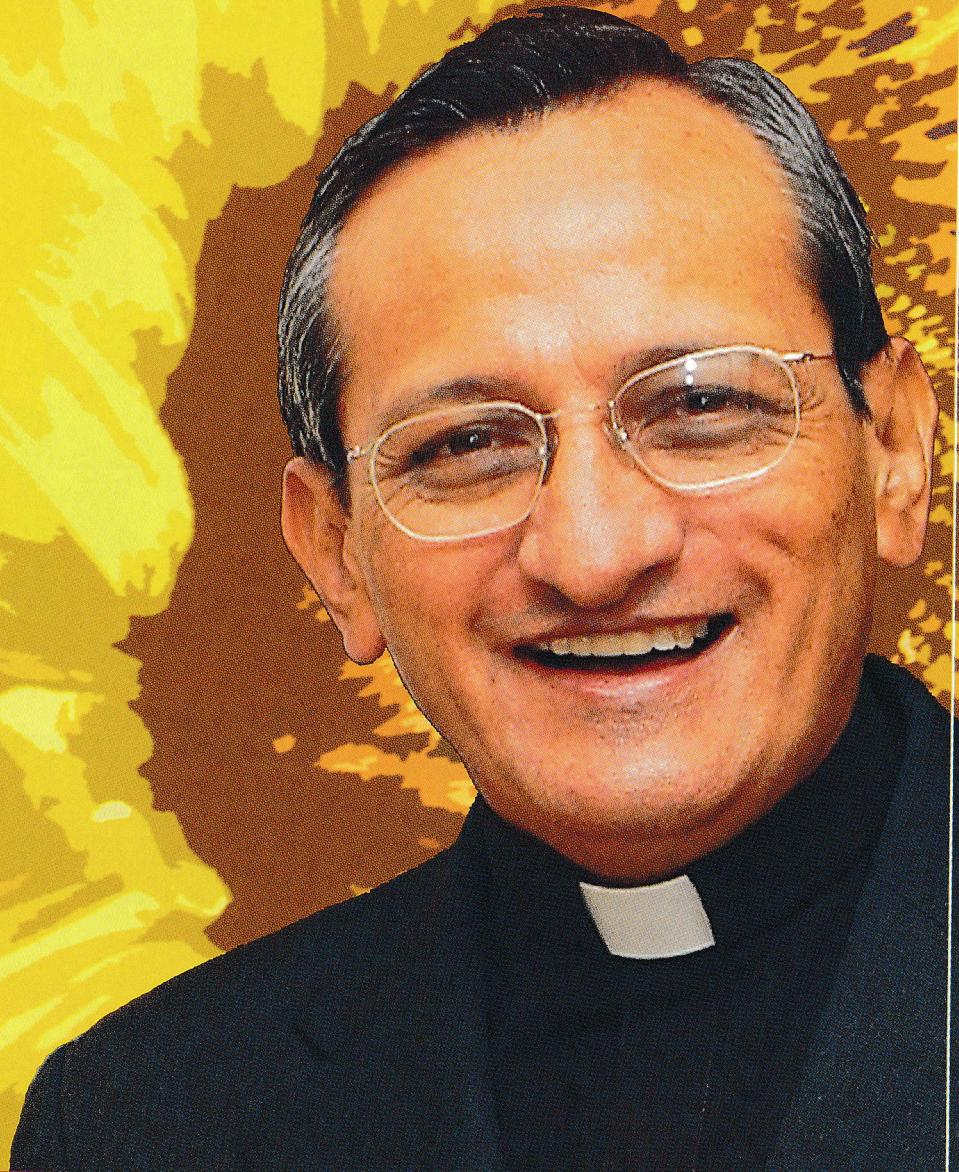
• Blagoslov obnovljene stavbe ob cerkvi

SALEZIJANSKI ZAVOD RAKOVNIK

- Srečanje s salezijanci ljubljanske salezijanske inšpektorije

- Odprtje salezijanskega spletnega portala

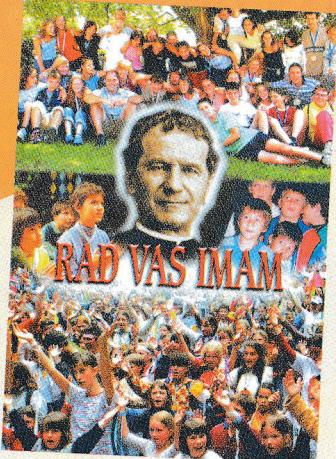
DON BOSKO NAŠEGA ČASA
MED NAMI

SLOVENIJA

1.-3. OKTOBER 2004

VRHOVNI PREDSTOJNIK SALEZIJANCEV
PASCUAL CHÁVEZ
IX. DON BOSKOV NASLEDNIK

Tone Ciglar

RAD VAS IMAM

Izbor različnih besedil, prevodov, razprav in razmišljajn o liku duhovnika in vzgojitelja sv. Janeza Boska in o njegovem preventivnem sitemu.

Cena: 6.000 SIT.

Gimmi Rizzi:

PRAZNOVANJE ZAKRAMENTA ODPUŠČANJA

Dvajset spokornih bogoslužij zavzema osrednje mesto v knjigi. Vsako bogoslužje zajame določeno področje človekovega življenja, kjer najpogosteje zaidemo na stranpot. V ospredju so predvsem medsebojni odnosi, do sebe, do drugih in do Boga.

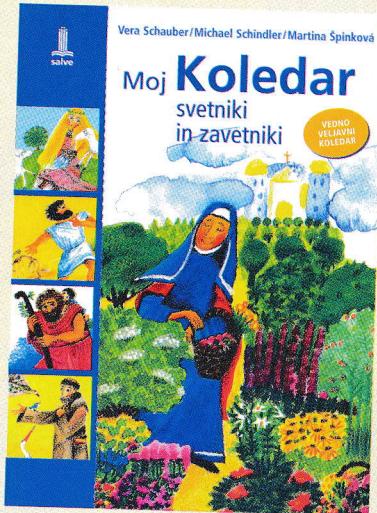
Cena: 2.800 SIT.

MOJA SPOMINSKA IGRA – SVETNIKI IN VZORI

Spominska igra - memory - je zelo zanimiva igra za male in velike. Na barvnih kartončkih je upodobljenih 36 svetnikov in zavetnikov. V priloženem zvezku najdete ime, godovni dan in kratko razlogo o vsakem svetniku.

Cena: 1.500 SIT.

MOJ KOLEDAR SVETNIKI IN ZAVETNIKI

Vedno veljavni koledar. Nima napisanih imen dnevol v tednu, kar mu omogoča veljavnost za vsa leta. Vanj lahko vpisujemo rojstne dneve, godove, obletnice ... Vsak teden je izpostavljen svetnik tedna, njegov kratek življenjepis in različne izpeljanke njegovega imena pri nas in v svetu.

Cena: 1.500 SIT.

info@salve.si

www.salve.si

priprava za tisk • zalo • ba • video • trgovina

trgovina je odprta:	• vsak delovni dan	8.00	-	18.00
	• ob sobotah	8.00	-	13.00

tel.: 01 427 73 10 • Rakovniška 6 • 1000 Ljubljana

